

MESTO NOVÝ SAD
OCHRANCA OBČANOV

SPRÁVA ZA 2017. ROK

Obsah:

1. Úvod	3
2. Aktivity Ochrancu občanov	5
2.1 Štatistické údaje	5
2.2 Práca Ochrancu občanov na sťažnostiach	9
2.2.1.Odporúčania	10
2.2.2. Stanoviská	13
2.2.3. Iniciatívy na zmenu / donášanie predpisov	14
2.2.4. Konania začaté z vlastnej iniciatívy	17
2.2.5. Ďalšie predmety v 2017. roku	19
2.3. Aktivity Ochrancu občanov v oblasti ľudských práv	23
2.4. Ďalšie aktivity	30
3. Propagácia médiami	36
4. Situácia v oblasti ľudských práv z hľadiska práce Ochrancu občanov	37
5. Právna bezpečnosť z hľadiska konania správneho orgánu	38
6. Finančné prostriedky	39

ÚVOD

Ochranca občanov pre územie Mesta Nový Sad bol ustanovený Rozhodnutím o Ochrancovi občanov (Úradný vestník Mesta Nový Sad číslo 47/2008), ktoré vynieslo Zhromaždenie Mesta Nový Sad ako nezávislý a samostatný orgán, ktorý ochraňuje práva občanov a kontroluje prácu mestských správ, osobitných organizácií a služieb Mesta Nový Sad, orgánu pre ochranu majetkových práv a záujmov Mesta Nový Sad ako aj iných orgánov a organizácií, podnikov a ustanovizní, ktorých zakladateľom je Mesto Nový Sad a ktorým boli zverené verejné oprávnenia (ďalej: orgány správy).

Ochranca občanov sa stará o ochranu a zveľadovanie ľudských a menšinových práv a slobôd.

Prvý Ochranca občanov Mesta Nový Sad bol zvolený na XXVII. zasadnutí Zhromaždenia Mesta Nový Sad, ktoré sa uskutočnilo 25. júna 2010. roka a za Ochrancu občanov vtedy bol zvolený Aleksandar Grujić, doktor práv. Na XXVIII. zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo 25. júna 2010. roka Stojanka Varajić bola zvolená za zástupkyňu Ochrancu občanov. Mandát prvého Ochrancu občanov sa ukončil 30. marca 2015. roka na základe odstúpenia.

Úrad Ochrancu občanov začal s prácou 11. októbra 2010. roka.

Druhý Ochranca občanov bol zvolený na XL. zasadnutí Zhromaždenia Mesta Nový Sad, ktoré bolo uskutočnené 29. mája 2015. roka a za Ochrancu občanov vtedy bola zvolená Marina Popov Ivetić, diplomovaná právnička. Na XLI. zasadnutí uskutočnenom dňa 15. júna 2015. roka Zhromaždenie mesta Nový Sad znovu zvolilo Stojanku Varajić za zástupkyňu Ochrancu občanov, čo bolo druhým mandátom zástupcu Ochrancu občanov.

V súčasnosti v úrade Ochrancu občanov Mesta Nový Sad sú štyria zamestnaní na neurčitú dobu z čoho traja diplomovaní právnicki ako aj dvaja zamestnaní na dobu určitú a z nich jeden je diplomovaný právnik.

Na základe Rozhodnutia o Ochrancovi občanov Ochranca občanov je nezávislý a samostatný orgán pri vykonávaní povinností a nikto nemá právo vplývať na jeho prácu a konanie. Taktiež základnými princípmi pôsobenia Ochrancu občanov sú zákonnosť, neustrannosť, nezávislosť a spravodlivosť. Ochranca občanov za svoju prácu zodpovedá Zhromaždeniu Mesta Nový Sad.

Taktiež Ochranca občanov a jeho zástupca nemôžu byť členmi politických strán a iných politických organizácií a nemôžu dávať vyhlásenia politickej povahy.

Ochranca občanov je oprávnený kontrolovať práva občanov, určuje porušenia dopustených činmi, konaniami alebo nekonaním orgánov správy, ak ide o porušenie uznesení

a iných normatívnych aktov orgánov Mesta Nový Sad a oprávnený je kontrolovať zákonnosť, pravidelnosť a efektívnosť práce orgánov správy.

Ochranca občanov nie je oprávnený kontrolovať prácu Zhromaždenia mesta, primátora a mestskej rady, a ani prácu súdov a prokuratúr založených pre územie Mesta Nový Sad.

Ochranca občanov vykonáva nasledujúce úkony: sleduje uplatňovanie medzinárodných štandardov o ľudských právach na území Mesta Nový Sad; zhromažďuje informácie z rôznych zdrojov o uskutočňovaní zákonov a iných predpisov, ako aj uznesení a iných normatívnych aktov orgánov mesta z oblasti ľudských práv orgánmi správy; pripravuje výročnú správu o uskutočňovaní a dodržiavaní ľudských práv a uplatňovaní zásady nediskriminácie orgánmi správy a doručuje ju Zhromaždeniu mesta; pripravuje a rozoberá sťažnosti súvisiace s porušovaním ľudských práv orgánmi správy; koná na podklade vlastnej iniciatívy v každom prípade, kde jestvuje pochybnosť o jestvovaní porušovania ľudských práv orgánmi správy; sprostredkúva v pokojnom riešení sporov v súvislosti s porušovaním ľudských práv na území Mesta Nový Sad; organizuje a zúčastňuje sa v organizácii a príprave porád o uskutočňovaní a dodržiavaní ľudských práv a zákaze diskriminácie; organizuje a zúčastňuje sa v organizácii a príprave kampaní na informovanie verejnosti o otázkach významných pre uskutočňovanie a dodržiavanie ľudských práv a zákaze diskriminácie; iniciuje a podnecuje vzdelávanie o ľudských právach vo všetkých oblastiach života; spolupracuje a vymieňa si skúsenosti s inými ochrancami občanov a inými orgánmi a organizáciami, ktorí sa zaoberajú ochranou a zveľaďovaním ľudských práv v krajine a zahraničí.

Okrem uvedeného Ochranca občanov je oprávnený Zhromaždeniu mesta, primátorovi a mestskej rade podať iniciatívu na zmenu uznesení a iných normatívnych aktov, ak mieni, že k porušeniu práv občanov prišlo pre nedostatky v predpisoch z príslušnosti týchto orgánov, ako aj iniciovať vynesenie nových uznesení a iných normatívnych aktov, ak mieni, že je to významné pre uskutočňovanie a ochranu práv občanov, s tým, že príslušné teleso Zhromaždenia mesta, primátor a mestská rada sú povinní rozoberať iniciatívy, ktoré poskytne Ochranca občanov. Oprávnený je začať konanie pred ústavným súdom na posúdenie ústavnosti a zákonnosti uznesení a iných normatívnych aktov orgánov Mesta Nový Sad, ktorými sa upravujú práva a slobody občanov; verejne odporúčať uvoľnenie z funkcie vedúceho, ktorý vedie orgán správy, ktorý je zodpovedný za porušovanie práv občanov, resp. iniciovať začatie disciplinárneho konania proti zamestnancovi v orgáne správy, ktorý je priamo zodpovedný za vykonané porušenie, a to ak z opätovného konania vedúceho, čo vedie orgán správy alebo zamestnanca vyplýva úmysel zamietnuť spoluprácu s Ochrancom občanov alebo ak sa zistí, že sa vykonaným porušením spôsobila hmotná a iná škoda väčších rozmerov občanovi; príslušnému orgánu podať žiadosť o začatie trestného, priestupkového alebo iného zodpovedajúceho konania, ak zistí, že v úkonoch vedúceho, čo vedie orgán správy alebo zamestnanca v orgáne správy sú elementy trestného alebo iného trestateľného činu.

AKTIVITY OCHRANCU OBČANOV

Ochranca občanov Mesta Nový Sad veľkú časť svojich aktivít vykonáva prostredníctvom vybavovania sťažností a oslovovania občanov, prostredníctvom rozhovorov s občanmi buď osobne v kancelárii alebo telefonicky. Predsa však veľkú väčšinu svojich aktivít Ochranca občanov koná i v oblasti ochrany práv občanov, čiže prostredníctvom organizovania edukácií a prieskumov práv menovite citlivých skupín.

ŠTATISTICKÉ ÚDAJE

V 2017. roku Ochrancu občanov Mesta Nový Sad oslovilo úhrnne 661 občanov, čo je menší počet v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. V tabuľke 1 je zobrazená štruktúra oslovení občanov na základe spôsobu komunikácie.

Tabuľka 1. Spôsob oslovovaní občanov

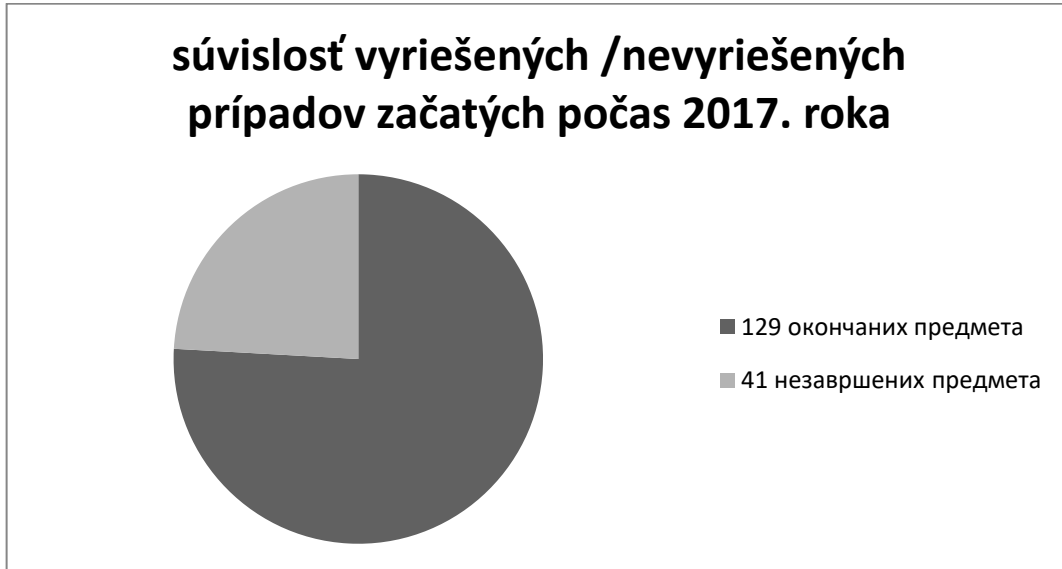
	Spôsob oslovovaní občanov	Počet oslovení
1.	Ústny rozhovor	338
2.	Telefonický rozhovor	153
3.	Osobne podaná sťažnosť	68
4.	Sťažnosť zaslaná poštou	43
5.	E-mailom	35
6.	Prostredníctvom webovej stránky	14
7.	Prostredníctvom Facebook stránky	4
8.	Vlastná iniciatíva Ochrancu občanov	6
	Úhrnne	661

Z uvedeného počtu oslovení v 2017. roku Ochranca občanov začal 170 konaní. Okrem uvedených v 2017. roku Ochranca občanov viedol aj 28 prípadov, ktoré boli prenesené z predchádzajúceho obdobia z čoho bol 1 prípad, v ktorom sťažnosť bola podaná v 2015. roku a 27 prípadov, v ktorých sťažnosť bola podaná v 2016. roku.

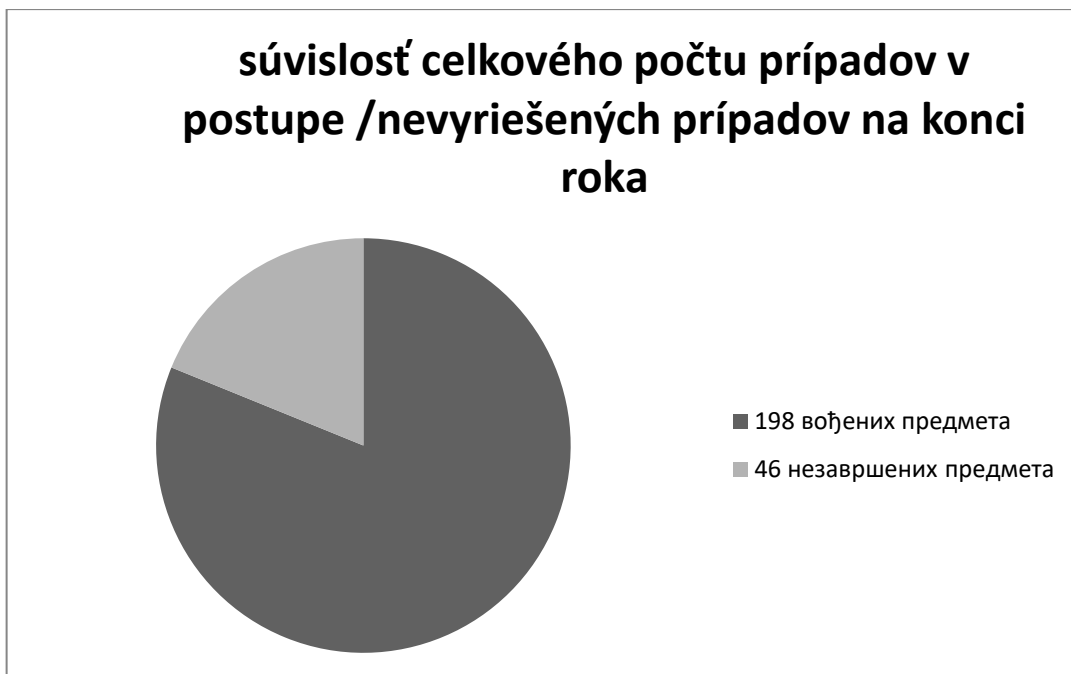
S dňom 29. decembra 2017. roka Ochranca občanov Mesta Nový Sad mal úhrnne 46 prípadov, z čoho 5 bolo prenesených z predchádzajúceho obdobia, čiže ide o prípady

v ktorých je sťažnosť podaná počas 2016. roka a 41 prípadov, v ktorých sťažnosť bola podaná počas 2017. roka.

Graf 1. Súvislosť vyriešených / nevyriešených prípadov, v ktorých sťažnosť bola podaná počas 2017. roka

Graf 2. Súvislosť vyriešených / nevyriešených prípadov počas 2017. roka

Keď ide o štatistický prehľad počtu podaných sťažností v orgánoch mesta ako aj pripomienok bez podaných sťažností, pokračuje tendencia z predchádzajúceho obdobia, čiže občania sa najviac sťažujú na prácu orgánov, s ktorými každodenne najviac prichádzajú do

kontaktu. Vzhľadom na to, že v predchádzajúcom období niektoré veľké mestské spoločnosti boli zatvorené, a z druhej strany vzniklo niekoľko mestských správ, je jasné, že sa dal očakávať výsledok, čiže počet mestských správ, na ktorých prácu sa občania sťažujú je väčší vzhľadom na počet mestských spoločností.

Pri tejto tabuľke je dôležité zdôrazniť, že počas 2017. roka došlo k zmene spôsobu evidovania oslovovaní občanov. Po september 2017. roka boli vedené tri rozličné evidencie – pre podané sťažnosti, pre ústne oslovenia a pre telefonické oslovenia. Od septembra 2017. roka sa koná detailné evidovanie každého oslovenia občanov s vykonanou úradnou poznámkou o probléme, na ktorý občan upozorňuje a orgáne na ktorého prácu sa sťažuje, takže iba prvá kolónka „podané sťažnosti“ predstavuje počet oslovení pre celý 2017. rok, kým druhá a tretia kolónka predstavujú počet oslovení od septembra po december r. 2017.

Tabuľka 2. Prehľad počtu odovzdaných sťažností občanov s poznámkou podľa orgánov

	Názov orgánu	Podané sťažnosti	Poznámky podané telefonicky	Poznámky podané ústne
1.	Mestská daňová správa	9		4
2.	Mestská správa pre urbanizmus a bytové výkony	8		
3.	Mestská správa pre sociálnu ochranu a ochranu detí	3		
4.	Mestská správa pre inšpekčné úkony	23		
5.	Mestská správa pre majetok a majetkovo-právne úkony	1		1
6.	Mestská správa pre dopravu a komunikácie	3		1
7.	Mestská správa pre stavebné pozemky a investície	5		3
8.	Mestská správa pre kultúru	1		
9.	Mestská správa pre ekonomiku	1		
10.	VKP Novosadska toplana Nový Sad	6		
11.	VKP Vodovod i kanalizacija Nový Sad	6	2	3
12.	VPK Informatika Nový Sad	3	1	2
13.	VKP Parking servis Nový Sad	3		
14.	VKP Čistoća Nový Sad	1		
15.	VKP Lisje Nový Sad	1		

Správa Ochrancu občanov Mesta Nový Sad za rok 2017

16.	VP Zavod za izgradnju grada Nový Sad	1		
17.	VP Urbanizam Nový Sad	2		
18.	JGSP Novi Sad	2	1	1
19.	VKP Stan Nový Sad	3		1
20.	VKP Zoohigijena i veterina Novi Sad Nový Sad	1		
21.	PU Radosno detinjstvo Nový Sad	5		1
22.	Stredisko sociálnej práce Mesta Nový Sad	5		4
23.	Mestská správa pre vzdelávanie	3		
24.	Dom zdravia Nový Sad	2	1	
25.	Mestská správa pre všeobecné úkony			1
26.	Prokuratúra Mesta Nový Sad	1		
27.	Úrad pre právnu pomoc	1	1	
28.	Bytová agentúra Mesta Nový Sad			1
29.	Zhromaždenie mesta, Primátor	2		

Keď ide o ukončenie prípadov vedených počas 2017. roka Ochranca občanov ukončil spolu 152 začatých konaní, 1 začaté v roku 2015, 22 konania, ktoré boli začaté v 2016. roku a 129, ktoré boli začaté v 2017. roku.

Tabuľka 3. Spôsob ukončenia konania v 2017. roku

Zamietnutá sťažnosť – zopakovaná	1
Prípád predložený pokrajinskému Ochrancovi občanov – ombudsmanovi	1
Po prijatí sťažnosti strana sa vyjadrila, že sa vzdáva	1
Zistené nedostatky – návrh na zmenu a doplnenie rozhodnutia	1
Zistené nedostatky – podané Stanovisko	1
Zistené nedostatky – podané Odporúčania	2
Prípád predložený Ochrancovi občanov Srbskej republiky	2
Zamietnutá sťažnosť – iné	2
Zastavené konanie – iné	6
Zamietnutá sťažnosť – nie je dokončená	6
Iné	7
Strana sa nevyjadrila na odpoveď orgánu	15
Zamietnutá sťažnosť – predčasná	16
Orgán vyriešil problém po oslovení Ochrancu občanov	18
Zastavené konanie – neboli zistené žiadne nezrovnalosti	23
Zamietnutá sťažnosť z dôvodu nedostatku kompetencií	50
Celkom	152

To, čo by chcel Ochranca občanov zdôrazniť ako relevantný fakt je celková práca odbornej služby a zasahovanie zamestnancov v kancelárii, čiže omnoho väčší počet prípadov sa ukončí konštatovaním, že orgán vyriešil problém, s ktorým sa občania stretli po zasahovaní tejto inštitúcie orgánu (18) vo vzťahu na počet predmetov, ktoré boli ukončené na ten spôsob, že bolo potrebné, aby Ochranca občanov urobil Odporúčanie (5) alebo Stanoviská (1) a tým poukázal orgánu, na ktorý spôsob má odstrániť nezrovnalosti. Vzhľadom na to, že tento spôsob spolupráce zrýchľuje konanie Ochrancu občanov, pre strany má veľký význam problém čím skôr doriešiť a samotný spôsob a dôvody konania orgánu, ktoré vedú k vyriešeniu ich problému pre stranu nie sú také dôležité, evidentné je, že si jednotlivé orgány v Meste Nový Sad vážia význam existovania tejto inštitúcie, takže sa ihneď po prvom oslovení, keď Ochranca občanov ešte len upozorní, že existuje problém občanov, začne s odstraňovaním problému, na ktorý strana upozornila, čo je veľmi významné pre prácu odbornej služby Ochrancu občanov.

PRÁCA OCHRANCU OBČANOV NA SŤAŽNOSTIACH

Počas 2017. roka Ochranca občanov Mesta Nový Sad počas práce na sťažnostiach, ako sa uvádza, viedol 198 konaní. Počas 2017. roka Ochranca občanov poslal päť Odporúčaní, dal jedno Stanovisko a predložil tri Iniciatívy na zmenu / donášanie predpisov. Okrem uvedeného Ochranca občanov predložil i šesť predmetov z vlastnej iniciatívy. V tejto časti správy budú prezentované aj niektoré predmety, ktoré boli príznačné pre prácu Ochrancu občanov v minulom roku a v ktorých nebolo potrebné donášať niektoré uvedené aktá Ochrancu občanov.

V 2017. roku dôvody podávania sťažností občanov boli nasledujúce: odmlčanie sa administratívy, nebolo začaté konanie ex officio (z úradnej povinnosti), nerešpektovanie práv zamestnancov, poznámky na prácu zamestnancov v orgáne správy, žiadosť o odloženie výkonu prijatých rozhodnutí, nepodanie odvolania, správanie sa zamestnancov v orgánoch správy, stratená dokumentácia zo strany správneho orgánu, dĺžka konania pred správnym orgánom, mobbing, diskriminácie, výpočet a výška účtov poskytnutých komunálnych služieb, pripomienky na kvalitu poskytnutej komunálnej služby, nepríjemné vône zo susedstva, nesprávne postavené okno na objekte na priľahlom pozemku, hluk v obytnej budove, chov domácich zvierat, vykurovací poplatok bez zmluvy, rozlievanie fekálií z čističky odpadových vôd, čítanie vodomeru, neregulovaná práca penzióňov v obytnej budove, ničenie ambrózie, legalizačný postup, nelegálna výstavba, neuskutočnenie rozhodnutia o búraní, obsadenie pozemku, platba za kominárske služby, vzdialenosť kontajnerov, neodstránenie rádioaktívnych bleskozvodov, osvetlenie prístupovej cesty, vypúšťanie fekálií do dažďovej kanalizácie, zníženie poplatkov za komunálne služby, chov domácich zvierat, znesväcovanie hrobiek, poplatok za parkovanie, nesankcionovanie nesprávneho parkovania, neudržiavanie

cyklistických chodníkov, násilie v škole a v rodine, nedostatok pediatra v prímestskej štvrti, práca exekútorov, vstup do útulku, problémy s vychovateľkou a iné.

ODPORÚČANIA

Podľa ustanovenia z článku 48 Uznesenia o úrade Ochrancu občanov, ak Ochranca občanov zistí, že boli nedostatky v práci orgánov správy, poskytne odporúčanie orgánu správy o tom, ako by sa zistený nedostatok mal odstrániť. Orgán správy, ktorému Ochranca občanov poskytol odporúčanie, je povinný informovať Ochrancu občanov o opatreniach, ktoré podnikol, resp. o dôvodoch, pre ktoré nekonal podľa odporúčania najneskôr do 30 dní po dni prijatia odporúčania.

Právna povaha aktov, ktoré vynáša Ochranca občanov, predovšetkým odporúčaní, je taká, že tieto nemajú záväznú právnu moc. To znamená, že Ochranca občanov nemá možnosť prinútiť orgán správy k určitému pôsobeniu, ale má možnosť argumentmi alebo autoritou presvedčiť orgán správy o nesprávnosti dovedajšieho konania a nevyhnutnosti zmeniť ho. Na druhej strane, hoci odporúčania nemajú záväznú právnu moc, orgány správy majú záväzok spolupracovať s Ochrancom občanov. V prípade zamietnutia spolupráce orgánov správy s Ochrancom občanov, o tom sa upovedomuje orgán, ktorý koná dohľad na ich prácu, zhromaždenie mesta, primátor a mestská rada.

Tabuľka 4. Odporúčania

	Orgán	Počet odporúčaní	Počet odporúčaní kvôli nespôlupráci	Či orgán konal podľa odporúčania
1.	Mestská správa pre inšpekčné úkony		1	Odporúčanie odoslané 27. decembra 2017. r.
2.	Mestská správa pre urbanizmus a bytové úkony		2	Áno
3.	VKP Zoohigijena i veterina Nový Sad	1		Nie
4.	Stredisko sociálnej práce	1		Áno

1.

Z celkovo päť odoslaných odporúčaní počas 2017. roka, tri boli vynesené kvôli nespôlupráci orgánov správy s Ochrancom občanov. Totiž podľa ustanovenia z článku 30 Uznesenia o úrade Ochrancu občanov, orgán správy je povinný spolupracovať s Ochrancom občanov a umožniť mu prístup do priestorov a sprístupniť všetky informácie, ktoré má k dispozícii a ktoré sú relevantné pre prebiehajúce konanie, t.j. na dosiahnutie cieľa jeho preventívnej činnosti, bez ohľadu na stupeň utajenia s výnimkou, keď je to v rozpore so

zákonom. Ak orgán správy v danom termíne nebude konať na žiadosť Ochrancu občanov a nedoručí požadované vyhlásenie, Ochranca občanov ho varuje, aby doručil odpoveď urgenciou a dodatočným termínom, ale ak ani po naliehavom upozornení orgán nedoručí požadované údaje, Ochranca občanov podľa ustanovenia z článku 48 Uznesenia o úrade Ochrancu občanov zasiela odporúčanie kvôli nespolupráci orgánu s Ochrantom občanov.

Aj keď sa konalo v dvoch z troch vykonaných odporúčaní kvôli nespolupráci, kým v treťom odporúčaní orgán nemal času na konanie po deň uzavretia štatistických údajov potrebných pre túto správu, vzhľadom k tomu, že bolo odoslané niekoľko dní pred koncom roka, táto forma získavania potrebných informácií a údajov od orgánov správy je postup, ktorému by sa orgány správy mali vyhýbať vo svojej práci. Totiž takýmto postupom sa len zbytočne predlžuje dĺžka konania pred Ochrantom občanov, tiež sa vytvára dodatočná animozita u strany voči orgánu, ktorá ako nespokojná postupom orgánu musela podať sťažnosť Ochrancovi občanov a všetko to zosilňuje právnu neistotu občanov a zvyšuje nedôveru voči orgánom správy.

Ďalšie dve odporúčania vydané počas 2017. roka mali podobný obsah, ide o predmety, v ktorých Ochranca občanov určil, že existovali nedopatrenia v práci správnych orgánov, lebo v zákonom stanovenej lehote nebolo odpovedané na žiadosti strán, čiže bolo zistené porušenie tzv. „Silence of administration“ (odmlčanie sa administratívy).

2.

V predmete V. Ž. sa sťažuje na prácu Strediska pre sociálnu prácu Mesta Nový Sad a dôvodom sťažnosti bolo to, že nedostal písomnú odpoveď v súvislosti s prihláškou, ktorú odovzdal orgánu kvôli ochrane záujmov maloletého dieťaťa. Ochranca občanov Mesta Nový Sad po prijatí a analýze odpovede orgánu a predovšetkým po zistení skutočnosti, že orgán sťažovateľovi nepredložil písomné vyhlásenie, zistil nedopatrenia v práci orgánu a Stredisku pre sociálnu prácu Mesta Nový Sad zaslal odporúčanie, aby v súlade s kladnými právnymi predpismi Srbskej republiky a zásadami dobrej správy sťažovateľovi doručil písomnú odpoveď na list bezodkladne ako aj to, aby vo svojej práci v budúcnosti poskytoval písomnú odpoveď všetkým občanom, ktorí Stredisko pre sociálnu prácu kontaktovali písomne a aby im na ten spôsob umožnilo úplné a jasné informácie v záujme komplexnej a dôslednej ochrany občianskych práv.

V konkrétnom prípade Ochranca občanov Mesta Nový Sad z odpovedí zistil, že Stredisko pre sociálnu prácu Mesta Nový Sad písomne neodpovedalo na písomnú žiadosť sťažovateľov.

Ochranca občanov Mesta Nový Sad považuje, že uvedený postup nie je v súlade s ustanovením článku 45 ods. 3 Pravidiel o organizácii, normách a štandardoch práce Strediska pre sociálnu prácu (Úradný vestník RS č. 59/2008, 37/2010, 39/2011 - dr. pravidiel a 1/2012 - dr. pravidiel), v ktorých sa uvádza, že sa s podaním, ktoré dostane Stredisko pre sociálnu prácu má konať na spôsob stanovený zákonom, ktorý upravuje všeobecné správne konanie a podobne aj s pravidlami a zásadami dobrej správy.

Ochranca občanov Mesta Nový Sad počas vybavovania sťažnosti nevyjadril žiadnu pochybnosť k vecnej správnosti postupovania orgánov v danom prípade, keďže Ochranca občanov ani nie je kompetentný hodnotiť vecnú správnosť postupu Strediska pre sociálnu prácu. To vykonáva príslušný orgán druhej inštancie alebo iný kontrolný orgán. Avšak Ochranca občanov považuje, že v konkrétnej situácii Stredisko pre sociálnu prácu Mesta Nový Sad malo odpovedať sťažovateľovi písomne a malo mu umožniť konkrétnu, jasnú a presnú odpoveď ako aj prípadné pokyny o možnostiach, ktoré má k dispozícii ako i o právomoci Strediska pre sociálnu prácu vzhľadom na jeho žiadosť, aby sa teda odstránili všetky nejasnosti, s ktorými sa občan stretol.

V súvislosti so zaslaným odporúčaním Ochrancovi občanov bola doručená odpoveď, ale sťažovateľ nebol spokojný s prijatou odpoveďou a preto bol usmernený obrátiť sa na Pokrajinský sekretariát pre sociálnu politiku, demografiu a rodovú rovnosť s cieľom preskúmať vecnú správnosť tej istej veci.

3.

Na Ochrancu občanov Mesta Nový Sad sa obrátilo združenie občanov so sťažnosťou na prácu VKP Zoohigijena i veterina Nový Sad z Nového Sadu preto, že nedostali odpoveď spoločnosti v súvislosti s podanou žiadosťou na začatie disciplinárneho konania proti zamestnancovi v tejto spoločnosti, ktorý sa podľa sťažovateľov pri vykonávaní pracovných úloh nesprával voči zvieratám v súlade s pozitívno-právnymi predpismi Srbskej republiky.

Ochranca občanov Mesta Nový Sad analyzujúc záznamy predmetu a informácie, po ktoré sa dostal počas konania, zistil, že vo vykonávaní a práci VKP Zoohigijena i veterina Nový Sad z Nového Sadu existovali nepravidelnosti.

Vzhľadom na to, že Ochranca občanov Mesta Nový Sad zistil, že sťažovateľ nedostal odpoveď VKP Zoohigijena i veterina Nový Sad z Nového Sadu v súvislosti s podanou žiadosťou na začatie disciplinárneho konania ako aj to, že VKP Zoohigijena i veterina Nový Sad z Nového Sadu ani počas konania k sťažnosti neposkytol vyhlásenie ku všetkým tvrdeniam v liste, Ochranca občanov Mesta Nový Sad považuje, že v práci spoločnosti existovali nepravidelnosti vzhľadom na to, že spoločnosť bola povinná žiadateľa písomne oboznámiť o výsledkoch konania a na základe toho VKP Zoohigijene i veterine Nový Sad z Nového Sadu zaslal odporúčanie, aby v súlade s kladnými právnymi predpismi Srbskej

republiky a princípmi dobrej správy združeniu občanov doručili písomnú odpoveď v súvislosti so žiadosťou na začatie disciplinárneho konania bezodkladne a aby vo svojej práci v budúcnosti poskytovali písomnú odpoveď všetkým občanom, ktorí sa spoločosi obrátili písomne a aby im na ten spôsob umožnili úplné a jasné informácie za účelom komplexnej a konzistentnej ochrany práv občanov.

Ochranca občanov Mesta Nový Sad od spoločnosti nedostal vyjadrenie sa k zaslanému odporúčaníu.

STANOVISKÁ

Ochranca občanov okrem práva inicovať a viesť konanie má právo poskytovať dobré služby sprostredkovaním a poskytovať rady a stanoviská k záležitostiam v rámci svojej kompetencie konať preventívne s cieľom zlepšiť prácu správnych orgánov a zveľaďovať ochranu ľudských práv a slobôd.

Počas 2017. roka Ochranca občanov Mesta Nový Sad poskytol jedno stanovisko, ktoré bolo adresované VKP Vodovod a kanalizacija Nový Sad.

1.

S. P. z Nového Sadu Ochrancovi občanov Mesta Nový Sad podal sťažnosť kvôli tomu, že podľa jeho mienky inkasant VKP Vodovod a kanalizacija Nový Sad nekonal podľa svojich pracovných povinností, čiže neoznámil užívateľovi služby poruchu v šachte následkom čoho došlo k viacnásobnému nárastu spotreby vody a následne i k zvýšeniu účtu za studenú vodu.

Spoločnosť vo svojej odpovedi uviedla, že je na základe určeného stavu spotreby vody vykonaný havarijný výpočet dlhu, faktúry boli znížené a že podľa Rozhodnutia o podmienkach a spôsobe organizácie úloh pri vykonávaní komunálnej činnosti dodávky vody a odstraňovania vody (Úradný vestník Mesta Nový Sad č.: 59/2016) VKP Vodovod a kanalizacija Nový Sad nie je povinný informovať používateľa o haváriách, ktoré sa vyskytujú na domových vodovodných inštaláciách ako aj o iných chybách vyskytujúcich sa na tom istom mieste a z toho vyplýva, že inkasant vykonával výhradne svoju prácu a že nechybil, keďže údržba vodomeru a inštalácií v ňom, ako aj všetkých domácich vodovodných inštalácií, je výlučne v kompetencii majiteľa.

V súislosti s tým Ochranca občanov Mesta Nový Sad po vykonanej analýze tvrdenia k sťažnosti, odpovede spoločnosti ako aj predpisov Rozhodnutia o podmienkach a spôsobe organizácie prác vo vykonávaní komunálnej činnosti dodávky vody a odstraňovania vody zistil, že v práci spoločnosti neexistujú zlyhania, keďže spoločnosť konala v súlade s ustanoveniami Rozhodnutia.

Avšak ochranca občanov Mesta Nový Sad navrhol stanovisko, že by sa v rámci spoločnosti mal stanoviť postup, na základe ktorého by v takýchto alebo podobných situáciách aby osoba, ktorá v teréne určí existovanie havárie, o tom bezodkladne oboznámila

kompetentných v spoločnosti a aby potom kompetentná organizačná jednotka v rámci spoločnosti o tejto skutočnosti oboznámila používateľov jeho služby a na ten spôsob znemožnila vznik väčšej škody pre používateľa služby tohto verejného podniku. Ochranca občanov Mesta Nový Sad považuje, že by takýto postup verejného podniku prispel k zveľaďovaniu práv občanov a aj služby tohto verejného podniku by boli kvalitnejšie.

Z príležitosti zaslania stanoviska VKP Vodovod a kanalizácia Nový Sad oboznámil Ochrancu občanov o svojom postoji, ktorý zostal nezmenený.

INICIATÍVY NA ZMENU / DONÁŠANIE PREDPISOV

Jedna z dôležitejších aktivít Ochrancu občanov Mesta Nový Sad, ktorá je podrobnejšie upravená ustanoveniami článkov 27 a 28 Rozhodnutia o Ochrancovi občanov, vzťahuje sa na právomoc Ochrancu občanov Mesta Nový Sad podať iniciatívu na zmenu rozhodnutí a iných všeobecných aktov, ak je presvedčený, že porušenie práva občanov vzniká z nedostatkov v predpisoch z kompetencií týchto orgánov ako aj iniciovať prijatie nových rozhodnutí a iných všeobecných aktov, ak to považuje za dôležité pre realizáciu a ochranu práv občanov.

Táto oblasť pôsobenia Ochrancu občanov si vyžaduje veľké angažovanie sa nielen Ochrancu občanov, ale aj orgánov správy, takže túto oblasť nemožno analyzovať na ročnej úrovni, lebo si často proces zmeny niektorého rozhodnutia vyžaduje aj niekoľko rokov.

Tak sa v 2017. roku zmenili dve Rozhodnutia Mesta Nový Sad, za ktoré Ochranca občanov predložil iniciatívu pred niekoľkými rokmi. Ide o Rozhodnutie o výrobe, distribúcii a dodávke tepelnej energie z vykurovacieho systému Mesta Nový Sad a Rozhodnutie o úprave Mesta Nový Sad (pre ktorú iniciatíva bola zopakovaná v roku 2017).

Ochranca občanov Mesta Nový Sad počas predošlých rokov viedol niekoľko prípadov na základe sťažností občanov kvôli nemožnosti vypojiť sa z vykurovacieho systému Mesta Nový Sad. Ochranca občanov Mesta Nový Sad okrem uvedeného konania, v súlade s článkom 33 ods. 1 Rozhodnutia o Ochrancovi občanov pred určitým časom začal konanie z vlastnej iniciatívy, ktorého cieľom bola analýza pozitívno-právnych predpisov upravujúcich dodávku tepla z vykurovacieho systému Mesta Nový Sad s cieľom nájsť primeraný návrh pre miestnu samosprávu.

Po analýze predpisov Ochranca občanov Mesta Nový Sad v súlade s článkom 27 Rozhodnutia o Ochrancovi občanov predložil príslušným orgánom Mesta Nový Sad iniciatívu na zmenu a doplnenie Rozhodnutia o dodávke tepelnej energie z vykurovacieho systému

Mesta Nový Sad (Úradný vestník Mesta Nový Sad č. 21/2011, 38/2012 a 34/2013), v tom zmysle, že Rozhodnutie predpokladá možnosť trvalého vylúčenia zákazníkov z vykurovacieho systému Mesta Nový Sad.

Počas predchádzajúcich rokov viedli sa aktívne rozhovory o uvedenej otázke a analyzované boli modely toho najlepšieho riešenia.

Zhromaždenie Mesta Nový Sad na zasadnutí uskutočnenom 29. septembra r. 2017. prijalo Rozhodnutie o výrobe, distribúcii a dodávke tepelnej energie z vykurovacieho systému Mesta Nový Sad, ktoré v kapitole XIII, článok 92 umožňuje zákazníkovi právo zrušiť používanie tepla na vykurovanie, kým v článku 94 opisuje proces rozhodovania o žiadosti ako aj postup po rozhodnutí spoločnosti.

Rozhodnutím sú predpísané technické podmienky na vylúčenie z vykurovacieho systému, ktorého je cieľom, aby sa vylúčením jednotlivca nenarušil energetický systém a aby sa tepelné straty v susedných miestnostiach zviadli na minimum a aby sa občanom nechala možnosť prerušiť zmluvu.

Takýto postup VKP Novosadska toplana Nový Sad a rešpektovanie návrhu Ochrancu občanov je veľmi dôležité z aspektu ochrany občianskych práv a predstavuje dobrý príklad spolupráce orgánu správy a Ochrancu občanov.

Počas 2017. roka Ochranca občanov zaslal dve iniciatívy na zmenu / donášanie predpisov z čoho jedna z iniciatív bola zopakovaná, čiže predmet s rovnakou tematikou sa konal aj počas 2015./2016. roka. Druhá iniciatíva sa nekonala počas 2017. roka.

Tabuľka 5. Iniciatívy na zmenu / donášanie predpisov

	Orgán	Či sa ujalo podľa iniciatívy
1.	Mestská správa pre verejné služby	Áno
2.	Mestská správa pre ekonomiku	Nie

1.

Ochranca občanov Mesta Nový Sad podľa ustanovenia článku 27 Rozhodnutia o Ochrancovi občanov zaslal Mestskej správe pre verejné služby Mesta Nový Sad iniciatívu na úpravu Rozhodnutia o úprave Mesta Nový Sad (Úradný vestník Mesta Nový Sad č. 56/2012, 9/2013, 26/2013 a 69/2013, Úradný vestník RS, č. 36/2014 - Rozhodnutie US

a Úradný vestník Mesta Nový Sad, č. 13/2014, 28/2014, 33/2015 a 74/2016) a Rozhodnutia o určení Biskupského paláca Eparchie báčskej Srbskej pravoslávnej cirkvi v Novom Sade za kultúrnu pamiatku (Úradný vestník RS č. 52/2007).

Totíž Ochranca občanov nahliadnutím do pozitívno-právnych predpisov zistil, že Rozhodnutie o určení Biskupského paláca Eparchie báčskej Srbskej pravoslávnej cirkvi v Novom Sade za kultúrnu pamiatku a Rozhodnutie o úprave Mesta Nový Sad nie sú v zhode, čiže na rozličné spôsoby určujú pásmo ochrany kultúrnej pamiatky Biskupského paláca Eparchie báčskej Srbskej pravoslávnej cirkvi v Novom Sade a že nie je na rovnaký spôsob definované v ktorom pásme nie je povolené umiestňovanie predmetov a zariadení na verejnej ploche.

Uvedená právna situácia môže viesť k porušovaniu práv občanov, pretože vytvára právnu neistotu medzi občanmi, lebo rovnaká právna situácia nie je na rovnaký spôsob regulovaná v dvoch predpisoch prijatých zo strany dvoch úrovní moci a preto Ochranca občanov Mesta Nový Sad podal iniciatívu na zladenie uvedených predpisov.

Pri príležitosti zaslanej iniciatívy Ochranca občanov Mesta Nový Sad obdržal vyjadrenie Mestskej správy pre verejné služby, v ktorom je uvedené, že je prijaté nové Rozhodnutie o úprave Mesta Nový Sad (Úradný vestník Mesta Nový Sad, č. 67/17), ktorým je určené, že v rámci pásma ochrany, určeného Rozhodnutím o vyhlásení Biskupského paláca Eparchie báčskej Srbskej pravoslávnej cirkvi v Novom Sade za kultúrnu pamiatku, a precizované šikou, ktorú vypracoval Ústav pre ochranu kultúrnych pamiatok Mesta Nový Sad, nie je povolené umiestňovanie predmetov a zariadení na verejnej ploche.

Na základe uvedeného Ochranca občanov Mesta Nový Sad považuje, že je prijatá iniciatíva Ochrancu občanov Mesta Nový Sad na zladenie uvedených predpisov, čiže vynesím nového Rozhodnutia o úprave Mesta Nový Sad odstránený je rozpor vo vzťahu k určení hraníc pásma ochrany Biskupského paláca.

2.

V predmete, ktorý bol vedený pred Ochrancom občanov Mesta Nový Sad na základe sťažnosti nájomníkov obytnej budovy, sťažovatelia sa sťažovali na prácu hostelu, ktorého činnosť sa vykonáva v obytnej budove. Okrem uvedenej sťažnosti na prácu pohostinských objektov, ktoré sa nachádzajú v obytných budovách, Ochrancovi občanov Mesta Nový Sad bol zaslaný väčší počet sťažností, v ktorých občania poukazovali na problémy, ktoré majú následkom práce pohostinských objektov v obytných budovách.

Za cieľom uskutočňovania a ochrany občianskych práv, Ochranca občanov zaslal Mestskej správe pre ekonomiku iniciatívu na začatie konania o prijatí Rozhodnutia, ktorým by sa lepšie regulovali technické a iné podmienky pre pohostinské objekty, ktoré sa nachádzajú v obytných budovách.

Po obrátení sa Ochrancu občanov Mesta Nový Sad, Mestská správa pre ekonomiku zaslala odpoveď, v ktorej nás informuje, že Mesto Nový Sad už veľmi rýchlo svojimi

právnymi predpismi bližšie upraví podmienky práce pohostinských objektov ako aj hostelov v obytných budovách na území Mesta Nový Sad.

KONANIA ZAČATÉ Z VLASTNEJ INICIATÍVY

Podľa ustanovenia článku 33 Rozhodnutia o Ochrancovi občanov, Ochranca občanov začína konanie na základe sťažnosti občanov alebo z vlastnej iniciatívy a podľa ustanovenia článku 49 toho istého Rozhodnutia Ochranca občanov môže konať i na základe vlastnej iniciatívy keď na základe vlastného zistenia alebo na základe zistení z iných prameňov, vrátane mimoriadne i anonymnej sťažnosti zhodnotí, že aktom, konaním alebo nekonaním správneho orgánu došlo k porušeniu ľudských práv a slobôd.

Počas 2017. roka Ochranca občanov Mesta Nový z vlastnej iniciatívy začal šesť konaní z čoho dva boli dokončené iniciatívou na zmenu a tieto predmety boli spracované v predchádzajúcom odseku.

1.

Počas 2017. roka Ochrancu občanov oslovili občania, ktorí upozornili na problém, ktorý vznikol z dôvodu opätovného začatia konania za dlhy, ktoré občania mali voči VKP Informatika Nový Sad a ktoré boli vyplatené v procese vykonávania, takže je pre nich proces dokončený.

Totíž občania, ktorí nás oslovili, sťažovali sa, že znovu dostali pozvania od exekútorov poskytnúť dôkazy o pohľadávkach z predchádzajúceho obdobia aj napriek tomu, že exekučné konanie, týkajúce sa týchto dlhov bolo uzavreté záverom exekútora. Na uvedený spôsob od občanov sa žiada opätovné doručovanie dôkazov o pohľadávkach, ktoré už majú hodne rokov a ktoré občania vo väčšine ani nezachovávajú, pretože proces bol ukončený.

Na tento spôsob občania sa dostávajú do neprijemnej situácie, v ktorej musia dokazovať niečo, čo už bolo dokázané, musia hľadať dôkazy o tom, aby nemuseli dvakrát platiť za ten istý dlh z dôvodu, ako uvádzajú, že peňažné prostriedky, ktoré riadne zaplatili exekútorovi v exekučnom konaní, neboli zaplatené na účet VKP Informatika Nový Sad.

Predmet je ešte stále v procese. Do dňa písania správy Ochranca občanov sa obrátil VKP Informatika Nový Sad a Komore verejných exekútorov Srbskej republiky, od ktorých dostal vyhlásenie. Ide totiž o veľmi komplexnú situáciu, keďže jednotliví občania fakticky vyplatili dlhy voči VKP Informatika Nový Sad prostredníctvom verejných exekútorov, ale exekútor daný dlh nezaplatil na účet VKP Informatika Nový Sad, takže pozorované z uhla VKP Informatika Nový Sad dlh aj ďalej existuje a postup nútenej platby nemožno ukončiť. Na druhej strane občania, ktorí si vyplatili dlh alebo časť dlhu, ale ich zavolá exekútor, ktorý počas kontrolného postupu dostal takéto predmety, aby doručili dôkazy o zaplatení. Jednotliví

občania majú dôkazy a jednotliví ani nie, vzhľadom na to, že ide o postupy spred niekoľko rokov. Z hľadiska exekútora ide o procesy, ktoré nie sú ukončené vzhľadom na to, že VKP Informatika Nový Sad predložil exekútorom a Komore exekútorov, že dlh nie je vyrovnaný a preko exekútori aj ďalej musia pokračovať v konaniach a pozývať občanov, aby doručovali dôkazy o zaplatení s cieľom ukončenia exekučného konania.

Ochranca občanov v nasledujúcom období a po nájdení všetkých právno-relevantných informácií o uvedenom konaní oboznámi orgány Mesta Nový Sad kvôli preskúmaniu a riešeniu tohto veľmi zložitého problému.

2.

Na Ochrancu občanov Mesta Nový Sad sa obrátili v predchádzajúcom období aj občania, ktorí poukázali na nedostatky existujúcich kritérií, ktoré sa vzťahujú na zníženie platieb za komunálne služby rodinám s tromi alebo viacerými deťmi.

Ochrancovi občanov totiž bol doručený písomný dokument, v ktorom sú uvedené nepravidelnosti v mestskom Rozhodnutí, ktoré upravuje predmet s návrhom, aby sa Rozhodnutie pre 2018. rok ako aj ďalšie Rozhodnutia v budúcnosti lepšie definovali, čiže aby sa kritériá z Rozhodnutia zmenili.

Majúc na zreteli tvrdenia z predmetu ako aj význam hľadania možností na vyriešenie tohto problému, Ochranca občanov Mesta Nový Sad sa obrátil na Mestskú správu pre sociálnu a detskú ochranu a Mestskej správe pre komunálne služby. Obidva orgány Ochrancovi občanov doručili vyjadrenie v tom zmysle, že po preskúmaní poznámok, na ktoré bolo poukázané, väčšiu časť poznámok prijali a na základe tých istých vyniesli Rozhodnutie o určení kritérií na zníženie platieb za komunálne služby rodinám s tromi alebo viacerými deťmi v 2018. roku (Úradný vestník Mesta Nový Sad č. 68/2017).

3.

Ochrancovi občanov Mesta Nový Sad počas 2013. roka bol podaný väčší počet sťažností občanov, ako aj Zhromaždenie mesta, ktorí vyjadrili nespokojnosť na fakturáciu kominárskych služieb a z toho dôvodu Ochranca občanov začal konanie kontroly zákonnosti VKP Stan Nový Sad a VKP Informatika Nový Sad.

Po analýze doručených odpovedí ako aj všetkých pozitívno-právnych predpisov, ktorými je regulovaná oblasť predmetu, zaoberajúc sa v konkrétnom prípade kontrolou práce verejného podniku, ktorý je poverený výkonom tejto komunálnej činnosti a verejného podniku, ktorý účtuje túto službu používateľom služby konsolidovanej fakturácie, Ochranca občanov si všimol určité nedôslednosti v práci verejných podnikov a z toho dôvodu VKP Stan Nový Sad a VKP Informatika Nový Sad zaslal odporúčania.

Ochrancovi občanov bola dorečená odpoveď VKP Stan Nový Sad, v ktorej Ochrancu občanov oboznámili o podstate, že bol utvorený katalóg komínov, že je operatívne funkčný a že je potrebná jeho nadstavba zo strany VKP Informatika Nový Sad.

Ochranca občanov sa potom obrátil na VKP Informatika Nový Sad kvôli získaniu informácií o aktivitách, ktoré doteraz podnikol VKP Informatika Nový Sad v zmysle vytvárania evidencie užívateľov kominárskych služieb, ktoré vedie VKP Stan Nový Sad ako aj o prípadných ďalších aktivitách a časových rámcoch na ich vykonanie. Predmet je aj ďalej v postupe.

4.

Ochranca občanov v roku 2017 začal konanie z vlastnej iniciatívy s cieľom vyšetriť spôsob zapisovania detí do PU Radosno detinjstvo Nový Sad, čiže model zapisovania detí. Totiž jedna matka, ktorá chcela zostať anonymná, poukázala na to, že nemajú všetky deti rovnaké možnosti na zapisovanie kvôli dátumu narodenia.

Totiž sťažovateľka uvádza, že v septembri r. 2017 nebol ohlásený žiaden druhý cyklus na prijatie detí do predškolskej ustanovizne, čiže všetky deti boli zapísané v aprílovom zapisovacom období. Avšak v aprílovom zapisovacom období právo konkurovať mali deti narodené v období od 01. marca 2016. po 31. august 2016. roka na viac ako 500 vypísaných miest, kým pre deti narodené v období od 01. septembra 2016. po 28. február 2017. roka bolo vypísaných iba 23 voľných miest.

Taktiež pre deti staršie o jeden rok, čiže narodené v období od 01. marca 2015. roka po 29. február 2016. roka, keď je nová príležitosť na zapisovanie detí, otvorené bolo iba 81 miesto, ktoré však patrí deťom narodeným vo veku jedného resp. dvoch rokov, lebo niektoré skupiny sú zmiešané. V pokračovaní počet miest klesá.

Z uvedeného vyplýva, že deti narodené v období od 01. septembra po 28. február v ktoromkoľvek roku majú nárok konkurovať na menej ako 100 miest, kým deti narodené v období od 01. marca po 31. august v ktoromkoľvek roku majú právo konkurovať na viac ako 500 miest.

V súvislosti s podanými prípadmi Ochrancovi občanov boli doručené vyjadrenia PU Radosno detinjstvo Nový Sad a predmet prebieha aj ďalej.

ĎALŠIE PREDMETY Z 2017. ROKA

Počas práce v prípadoch sťažností občanov najväčší počet prípadov sa ukončí na nejaký iný spôsob, čiže bez toho, aby sa vynieslo odporúčanie, podaním mienky alebo predložením iniciatívy na prijatie / zmenu predpisov. Ako je už uvedené, viacnásobne väčší počet prípadov sa ukončí konštatovaním Ochrancu občanov, že správny orgán vyriešil problém, na ktorý

občan poukázal, ako je počet predmetov, v ktorých bolo treba vyniesť odporúčanie, aby sa vyriešil problém, na ktorý občan poukázal. V pokračovaní budú predstavené jednotlivé predmety, ktoré boli ukončené na inak ako predmety, ktoré sú už spracované v uvedenej časti textu.

1.

V predmete, ktorý sa konal pred Ochrancom občanov Mesta Nový Sad na základe sťažnosti R. D., sťažovateľka sa sťažovala na prácu Mestskej daňovej správy z dôvodu výberu dane z nehnuteľnosti za byt v Novom Sade, z dvoch daňových poplatníkov pred niekoľkými rokmi, z ktorých jeden daňový poplatník umrel a druhý je nositeľom užívacieho práva, kým v katastrofe majiteľ nehnuteľnosti nie je daňový poplatník.

Sťažovateľka počas 2016. roka uviedla dve námietky, dve podania so sťažnosťou o vyriešenie námietok, tiež dve sťažnosti pre „ticho administratívy“ a dve sťažnosti Regionálnemu stredisku Nový Sad ako aj sťažnosť Správnomu súdu v Belehrade, ale uvedené neboli rozoberané.

Po obrátení sa Ochrancu občanov Mesta Nový Sad, Mestská správa daní doručila odpoveď a oboznámila Ochrancu občanov, že je v konaní prvého stupňa kancelárskej kontroly vyneseny záver o zlúčení predmetu, Rozhodnutie o odpísaní nezohľadnených dlhov a Rozhodnutie o určení dane z nehnuteľnosti pre predmetný majetok.

V konkrétnom prípade problém, na ktorý poukázala sťažovateľka, bol vyriešený do jedného mesiaca odo dňa doručenia Ochrancu občanov orgánu, na ktorého prácu sa sťažovala sťažovateľka a tento predmet je typickým príkladom dobrej spolupráce medzi Ochrancom občanov Mesta Nový Sad a orgánu správy, ale uvedený predmet nie je jediným príkladom dobrej spolupráce medzi uvedenými dvomi orgánmi Mesta Nový Sad.

2.

V predmete, ktorý sa viedol pred Ochrancom občanov Mesta Nový Sad na základe sťažnosti D. O. sťažovateľ sa sťažoval na prácu Mestskej správy pre urbanizmus a výstavbu kvôli tomu, že nebolo vynesené rozhodnutie na žiadosť o legalizáciu bytu.

Ochranca občanov Mesta Nový Sad sa obrátil Mestskej správe pre urbanizmus a výstavbu, od ktorej bola doručená odpoveď v ktorej sa uvádza, že Správa vyniesla Rozhodnutie o legalizácii, že je rozhodnutie doručené sťažovateľovi a že sa stalo konečným.

Majúc na zreteli, že Mestská správa pre urbanizmus a výstavbu rozhodla o žiadosti sťažovateľa vo veľmi krátkej lehote a po obrátení Ochrancu občanov Mesta Nový Sad konanie pred Ochrancom občanov Mesta Nový Sad bolo prerušené. Takéto konanie Mestskej správy pre urbanizmus a výstavbu predstavuje dobrý príklad dobrej správy a spolupráce s Ochrancom občanov Mesta Nový Sad.

3.

Počas práce na niekoľkých predmetoch s podobným obsahom bolo zistené, že neexistuje príslušný orgán Mesta Nový Sad na vybavovanie žiadostí, v ktorých sa upozorňuje na rôzne problémy, ktoré sa dejú na pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve Mesta Nový Sad, t.j. verejný majetok, ale nemajú verejné účely a v prírode predstavujú neregulovanú pôdu.

Uvedené je zistené v predmetoch v súvislosti so sťažnosťou K. S. na prácu Mestskej správy pre inšpekčné úkony Mesta Nový Sad, Oddelenie komunálnej inšpekcie z toho dôvodu, že nevykonali očakávanú prácu po podaní sťažnosti na obsadenie a rušenie verejného priestoru ako aj v predmete zo sťažnosti občianky J. I., v ktorom sa Ochranca občanov kvôli nedostatku kompetencií taktiež Komunálnej inšpekcie obrátil aj na Ministerstvo poľnohospodárstva, lesníctva a vodného hospodárstva, na Sektor poľnohospodárskej inšpekcie (keďže sa týkalo pozemku, ktorý je taktiež verejným majetkom Mesta Nový Sad, ale ktorý má povahu oblasti druhej triedy) a dostal oznámenie, že ani Poľnohospodárska inšpekcia nie je kompetentná na konanie vzhľadom na to, že ide o majetok Mesta Nový Sad.

V súvislosti s týmito predmetmi Ochranca občanov zistil skutočnosť, že orgány Mesta Nový Sad nie sú kompetentné na konanie z prihlášok podľa sťažností, ktoré sa vzťahujú na nezákonné obsadenie pozemkov verejného majetku Mesta, taktiež ani po viacerých stretnutiach a komunikácii s orgánmi nebolo možné zistiť právomoc iného orgánu na konanie ako aj skutočnosť, že pozemky podliehajú uzurpácii, ktorá nie je sankcionovaná.

Kvôli tomu Ochranca občanov Mesta Nový Sad o uvedenom konaní / nekonaní plánuje oboznámiť orgány Mesta Nový Sad počas 2018. roka za cieľom ochrany práv občanov Mesta Nový Sad, vlastne za cieľom vyhľadávania východiska pre takéto situácie, ktoré v praxi nie sú osamelé.

4.

V predmete podľa sťažnosti D. Š. na prácu VKP Vodovod i kanalizacija Nový Sad z dôvodu nekonania spoločnosti na základe zmluvy o výstavbe kanalizačnej prípojky, ktorá bola uzavretá pred mnohými rokmi, verejný podnik prejavil porozumenie k problému občana a vykonal dodatočnú námahu, aby sa podľa zmluvy vykonalo. S tým cieľom podnik, čiže Dozorná rada podniku vyniesla rozhodnutie o výstavbe prípojky a po menších technických problémoch občanovi zabezpečil prípojku, na ktorú menovaný čakal celé roky.

5.

V predmete podľa sťažnosti J. S. občan upozornil na nedostatky Rozhodnutia o taxi preprave cestujúcich z aspektu ochrany osobných údajov, považujúc, že sa uplatňovaním jednotlivých predpisov rozhodnutia koná porušenie práva občana – taxikára, teda že sa nepotrebné verejne zobrazujú informácie o týchto osobách, ktoré môžu byť zneužitú.

Ochranca občanov sa obrátil Mestskej správe pre dopravu a cesty a poverencovi pre informácie verejného významu a ochranu o údajov a postup aj ďalej prebieha.

6.

V predmete podľa sťažnosti Š. Z. na prácu VKP Vodovod i kanalizacija Nový Sad z dôvodu toho, že nedostal odpoveď v súvislosti s pripomienkami, ktoré zaslal k faktúre pre vodu, menovaný zaslal spoločnosti poznámky na faktúru, ktoré sa týkajú zasatanosti pohľadávok (vzhlľadom na to, že meradlo vody nebolo prečítané desať rokov), tiež z dôvodu výpočtu ceny za vodu na odstraňovanie vody aj napriek tomu, že používa žumpu, ktorá nebola vyčistená uvedenou spoločnosťou, čiže nemá kanalizačný systém, tiež na meradlo vody, ktoré nebolo vymenené niekoľko rokov a následne i na presnosť čítania meradla.

Predmetové konanie bolo v procese na konci roka, ale otvorilo viac významných otázok, ktoré majú súvis s prácou tejto spoločnosti a na ktoré nám počas roka poukázali aj iní občania počas ústnych rozhovorov. Ide predovšetkým o spôsob čítania vodomerov ako i o spôsob fakturácie za poskytnuté služby, s ktorými problémami sa Ochranca občanov bude zaoberať v nasledujúcom období.

7.

Ochranca občanov Mesta Nový Sad uskutočnil konanie na základe sťažnosti Zhromaždenia budovy TP z Nového Sadu na prácu správy pre inšpekčné záležitosti, ktorej podali sťažnosť kvôli nelegálnemu obsadeniu časti spoločných priestorov budovy zo strany jedného nájomníka budovy.

Ochranca občanov Mesta Nový Sad sa obrátil Mestskej správe pre inšpekčné záležitosti, ktorá zaslala odpoveď a v ktorej sa uvádza, že komunálny inšpektor vykonal inšpekciu v teréne a tou príležitosťou bolo konštatované, že dvere, ktorými sa vchádza do spoločného priestoru a vychádza do dvora obytnej budovy a ktoré sa nachádzajú pri dverách bytu nájomníka o ktorom tvrdia, že vykonal nelegálne obsadenie časti spoločných priestorov budovy, zamknuté. Komunálny inšpektor taktiež zistil, že komunita bývania nebola zriadená v súlade a článkom 40 a článkom 42 Zákona o bývaní a údržbe bytov, čiže ešte nie sú utvorené orgány bytovej komunity, takže bol bytovej komunite zaslaný dopis s odporúčaniami na odstránenie nepravidielností do tridsať dní odo dňa doručenia listu. Tiež sa v liste uvádza, že po odstránení uvedených nepravidielností komunálny inšpektor začne inšpekčný postup.

Majúc na zreteli skutočnosť, že Mestská správa pre inšpekčné záležitosti podnikla opatrenia zo svojej kompetencie, Ochranca občanov Mesta Nový Sad prerušil postup.

8.

Ochranca občanov Mesta Nový Sad začal konanie na základe sťažnosti M.T. , ktorý uviedol problém súvisiaci s vyriešením predmetu vzťahujúceho sa na pozemok získaný vďaka procesu komasácie.

Ochranca občanov Mesta Nový Sad sa obrátil na Mestskú správu pre majetok a majetkovo-právne úkony, od ktorej bol doručený dopis, v ktorom sa okrem iného uvádza, že sa správa obrátila na Zhromaždenie Mesta Nový Sad, Komisii pre kádrové otázky, kde upozornila na potrebu vytvorenia novej Komisie pre realizáciu pozemkovej konsolidácie na území katastrálnych obcí v Meste Nový Sad vzhľadom na existovanie viacej predmetov (a tých, ktoré boli rozoberané na predchádzajúcich stretnutiach komisie, ale neboli dokončené ako aj nových predmetov), ktoré by sa vyriešili v rámci komisie. Tiež sa uvádza, že až dotedy, kým sa nevymenuje nové zloženie Komisie na realizáciu pozemkovej konsolidácie na území katastrálnych obcí v Meste Nový Sad, existujúce predmety nemožno rozoberať.

V súvislosti s uvedeným problémom Ochranca občanov Mesta Nový Sad oboznámil o tom Zhromaždenie Mesta Nový Sad a navrhol, aby Zhromaždenie Mesta Nový Sad podniklo opatrenia zo svojej kompetencie kvôli vymenovaniu Komisie na realizáciu pozemkovej konsolidácie na území katastrálnych obcí v Meste Nový Sad. Postup ešte vždy prebieha.

AKTIVITY OCHRANCU OBČANOV V OBLASTI ĽUDSKÝCH PRÁV

V 2017. roku Ochranca občanov Mesta Nový Sad bol veľmi usilovný v oblasti ľudských práv.

Uskutočnené boli tri prieskumy a dve edukácie o okrajových skupinách a to o deťoch, obeťach násilia, LGBTI populácii, zdravotne postihnutých osobách a mládeži.

Edukácie mládeže do 26 rokov – poradca pre mládež

Počas uplynulých niekoľko rokov Ochranca občanov vykonáva edukáciu mládeže na území Mesta Nový Sad o ich právach a o kompetenciách Ochrancu občanov v rámci edukácie pod názvom Poradca pre mládež. Všeobecný cieľ tejto edukácie bol zabezpečiť prítomnosť a udržateľnosť účasti Ochrancu občanov Mesta Nový Sad v boji pre základné ľudské práva a slobody a silnenie spoločenskej integrity, pokým osobitným cieľom bolo promovovanie a afirmácia Ochrancu občanov Mesta Nový Sad a uskutočňovanie priameho kontaktu so žiakmi a zoznamovanie sa žiakov s právami, povinnosťami a slobodami garantovanými ústavou, medzinárodnými aktami, zákonmi a inými právnymi predpismi. Okrem

informovania cieľom bolo aj poskytovanie rád žiakom ako uskutočniť, použiť a ochrániť svoje práva. Počas edukácie žiaci sa oboznámili s Konvenciou o právach dieťaťa ako aj o základných princípoch tejto konvencie.

V rámci uvedenej edukácie účinkovali žiaci siedmich a ôsmich ročníkov základných škôl na území Mesta Nový Sad, ktorí vďaka edukácii boli informovaní o ľudských právach a slobodách, o tom, ako a na aký spôsob každé dieťa môže využívať svoje práva a aby pritom neohrozovalo práva iných. Žiakom taktiež bolo poukázané na mechanizmus ochrany práva a spôsob ako uskutočniť svoje práva, tiež bola zvýšená úroveň ich znalosti o inštitúcii Ochrancu občanov Mesta Nový Sad a úlohy, ktorú má. Žiakom boli prezentované príklady z praxe kvôli ľahšiemu odhadu situácií, v ktorých je porušené niektoré ľudské právo s cieľom, aby sa znížilo násilie medzi vrstovníkmi a zvýšila tolerancia a rovnosť medzi žiakmi na základných školách.

Cez edukáciu prešlo 2000 žiakov, trvala jednu školskú hodinu a pri konci edukácie bola uskutočnená evaluácia úspešnosti, aby sa zistili výsledky práce, rozdelený bol edukatívny materiál, ktorý sa týka Ochrancu občanov Mesta Nový Sad. Edukáciu konali poradcovia pre mládež a podľa vzdelania diplomovaní právnici. Edukácia bola zorganizovaná v týchto školách: Marije Trandafil vo Veterniku, Ivana Gundulića v Novom Sade a na Čeneji, Branka Radičevića v Novom Sade, Svetozara Markovića Tozu v Novom Sade, Sonje Marinkovićovej v Novom Sade, Đorđa Natoševića v Novom Sade, Jozsefa Attilu v Novom Sade, Sándora Petőfiho v Novom Sade, 22. augusta v Bukovci a Dušana Radovića v Novom Sade.

Výskum a vzdelávanie o doprave a dopravnej kultúre v Novom Sade

Počas 2017. roka bol zorganizovaný výskum a vzdelávanie o doprave a dopravnej kultúre v Novom Sade, ktorého cieľom bolo zved'ad'ovanie bezpečnosti detí ako cyklistov v doprave v Novom Sade prostredníctvom edukácie o právach a povinnostiach, ktoré majú.

Cieľovou skupinou boli deti piatich ročníkov základných škôl v Novom Sade vzhľadom na to, že sa v tom veku nadobúda veková požiadavka predpísaná zákonom na samostatnú účasť v doprave ako cyklisti (12 rokov života). Deti tohto veku sú zvlášť ohrozené v doprave vzhľadom na to, že vo veľkej miere používajú dopravné plochy určené pre motorové vozidlá, ktoré kvôli svojej sile predstavujú potenciálne nebezpečenstvo pre cyklistov.

Edukáciu absolvovali žiaci piatich ročníkov všetkých základných škôl na území Mesta Nový Sad, čiže samotného mesta, ale aj prímestských sídlisk. Žiaci mali prednášky v trvaní 45 minút počas ktorých sa zoznámili so základnými dopravnými poučeniami a zákonnými povinnosťami, ktoré sa vzťahujú na túto kategóriu žiakov, skupinou dopravných značiek potrebných pre deti tohto veku, základmi kontroly technickej správnosti bicykla, ako i

potrebným vybavením bicyklov na bezpečnú účasť v doprave. Všetky prednášky sprevádzala prezentácia vypracovaná za týmto účelom a prednášatelia boli inžinieri dopravy. Na konci každej prednášky bol zorganizovaný krátky dotazník ako evaluácia prednášky s cieľom skontrolovať vedomosti žiakov. Žiaci na konci dostali tzv. „cyklistické povolenia“ ako dôkaz, že absolvovali získané poznatky.

Výskum o postavení zdravotne postihnutých osôb a právach dieťaťa,
vrstovnícke prijímanie a uznávanie
„Sme rovnakí, však?“

Základným cieľom tohto výskumu bola analýza súčasného stavu medzi žiakmi novosadských škôl, keď ide o prijímanie detí zdravotne postihnutých a vyhľadávanie možností na vytváranie podmienok pre väčšiu viditeľnosť osôb (detí) so zdravotným postihnutím a preukázanie ich úspechov – čo môžu dosiahnuť. Tento výskum mal za cieľ aj zlepšiť inklúziu detí so zdravotným postihnutím a detí, ktoré chodia do riadnych škôl – Inklúzia cez spoločné dielne a vystúpenia mládeže so zdravotným postihnutím. Jeden z cieľov výskumu bol prostredníctvom rozhovoru s vrstovníkmi rozpoznať inkluzívne porcesy na škole, aby sa cez anketu a rozhovory všimlo, či mládež vie čo je to inklúzia, či rozumejú inklúzii a jej význam ako prispievanie k rozvoju spoločnosti, ktorá by prostredníctvom inklúzie umožňovala rovnakú šancu pre všetkých. Tiež jedným z cieľov bolo aj zvýšenie úrovne tolerancie v sociálnom prostredí a rozvoj spoločenského povedomia ako aj stanovenie nových foriem akceptácie a búranie starého stereotypného myslenia, ako i socializácia a rehabilitácia cez prácu s deťmi s poruchami rozvoja a osôb zdravotne postihnutých.

Týmto výskumom boli zahrnutí žiaci vyšších ročníkov základných škôl a žiaci nižších ročníkov stredných škôl. Žiaci vyplňali dotazníky pred realizáciou časti výskumu, ktoré malo za cieľ edukáciu a okrem žiakov boli zapojení aj učitelia, profesori, pedagógovia, psychológovia a riaditelia škôl.

V časti výskumu, ktorý mal za cieľ edukáciu, zúčastnila sa zdravotne postihnutá mládež – žiaci ŠZSV Dr. Milana Petrovića, členovia zboru ISON a členovia divadelnej odbočky Teatar dobrih vibracija, ktorí predstavili svoje úspechy, svoje životné cesty, svoje združenie, odbočku a školu cez tvorivú prácu a interaktívnu diskusiu.

Všetci žiaci získali brožúrku o správnom zaobchádzaní s osobami so zdravotným postihnutím, ktorá obrazom a krátkym popisom láka pozornosť dieťaťa.

V rámci tejto edukácie aktivity boli organizované v týchto školách: ZŠ Dušana Radovića Nový Sad; ZŠ Žarka Zrenjanina Nový Sad; ZŠ Nikolu Teslu Nový Sad; ZŠ Đuru Jakšića Kać; ZŠ Jovana Jovanovića Zmaja Sremska Kamenica; ZŠ Ivu Andrića Budisava; ZŠ

Kostu Trifkovića Nový Sad; SŠ Svetozara Miletića Nový Sad; Gymnázium Jovana Jovanovića Zmaja Nový Sad a Gymnázium Lazu Kostića Nový Sad.

Údaje získané prostredníctvom dotazníka neboli uspokojivé. Až 97% žiakov si myslí, že je zdravotné postihnutie choroba a nie stav, vidí svojich vrstovníkov ako chudákov a neochránených a menej schopných. Nikto neuviedol, že pozná osobu zdravotne postihnutú, ktorá je zamilovaná, tiež im je neznáme, že osoby so zdravotným postihnutím môžu založiť manželskú komunitu s osobou, ktorá nie je zdravotne postihnutá. Viac ako dve tretiny skúšaných nevedelo vysvetliť význam slova inklúzia a 89% žiakov vyhlásilo, že by nesedelo v lavici spolu s osobou, ktorá je zdravotne postihnutá. Na druhej strane 50% žiakov uviedlo, že sú osoby so zdravotným postihnutím schopné zaoberať sa športom a 23% vyhlásilo, že by pomohlo osobám so zdravotným postihnutím, ale nevedia ako by to mohli urobiť. Taktiež 35% žiakov základných a 70% žiakov stredných škôl vyhlásilo, že je to hanba mať postihnutie.

Na druhej strane žiaci, ktorí v ankete uviedli, že poznajú osoby so zdravotným postihnutím alebo že v rodine majú postihnutého člena, mali celkom iné odpovede, čo potvrdilo, že osobná skúsenosť mení postoje a necháva možnosť, že sa ďalšou prácou so žiakmi môže zvýšiť aj úroveň úspešnosti inklúzie.

Zo všetkých anketovaných žiakov 95% neodpovedalo na otázku, či pozná známu osobnosť, ktorá je zdravotne postihnutá.

Výskum o „Krabiciach dôvery“ v základných a stredných školách na území Mesta Nový Sad

Násilie znamená každú formu raz vykonaného alebo opakovaného verbálneho alebo neverbálneho správania, ktoré má za následok skutočné alebo potenciálne ohrozenie zdravia, rozvoja alebo dôstojnosti detí / žiakov. Násilie ohrozuje základné právo na fyzickú, psychickú a sociálnu integritu človeka a ako také je vždy bolestivé a deštruktívne nielen pre jednotlivca, ale i pre spoločnosť. Ide o úmyselnú a neoprávnenú ujmu na iných.

Po tom ako v roku 2016. bolo zistené, že v istej škole v Novom Sade bolo vykonané zneužívanie žiaka zo strany skupiny žiakov, Koordináčny teleso pre boj proti násiliu na základných a stredných školách v Novom Sade rozkázalo školám, aby postavili „Krabice dôvery“, aby žiaci mali možnosť anonymne prihlásiť zneužívanie alebo iný druh násillia, ktoré trpia nielen oni osobne, ale aj ich vrstovníci. Z toho dôvodu Ochrancu občanov počas 2017. roka vykonal výskum aby zistil, či su vo všetkých školách v Novom Sade položené „Krabice dôvery“, ako aj to, aký efekt priniesli, čiže či to prispelo k zvýšeniu ochrany detských práv.

Do výskumu boli zapojené všetky štátne a súkromné základné a stredné školy v Meste Nový Sad (ako aj všetky školy z okolitých osídlených miest, ktoré gravitujú ku Novému Sadu). Vedci vykonali rozhovory s psychologicko-pedagogickými službami na školách (v jednotlivých školách sa zapojili aj riaditelia) na získanie čím viac dôveryhodných údajov, ktoré možno získať iba vyplnením dotazníka. 90% všetkých škôl vyplnilo doručené dotazníky. Výskum sa konal anonymne a dobrovoľne a za cieľom získania čím dôveryhodnejších údajov.

Zistené je, že sú chlapci častejšie tyranmi ako dievčatá, ale aj to, že sú častejšie vystavení násiliu. Taktiež, čo sa aj očakávalo, zistené bolo, že sú žiaci základných škôl viac naklonení voči násiliu, nie aj k vážnosti a následky, ktoré zostávajú po akomkoľvek tvare násilia, čo sa mohlo aj očakávať, majú na zreteli emocionálu vyspelosť detí toho veku. Teda „Krabice dôvery“ boli položené v 90% základných školách v porovnaní so strednými, kde ich bolo položených 60%. Taktiež 80% škôl „Krabice dôvery“ položilo na spôsob, ktorý umožňuje klásť anonymné prihlášky a prihlášky sa kontrolujú pravidelne, vo všetkých školách aspoň raz týždenne.

Postavovanie „Krabíc dôvery“ malo efekt v zmysle ľahšej prihlášky, lebo deti motivuje práve anonymita. Z toho dôvodu je preto viac položených krabíc, aby si zvolili taký spôsob, ktorý im najlepšie vyhovuje.

Keďže je násilie aj ďalej prítomné na školách, aj napriek všetkým preventívnym opatreniam, ktoré boli doteraz vykonané, zvlášť ak sa berie do úvahy, že sa opakujú tí istí žiaci, ktorí sa dopúšťajú násilia, v tom zmysle, že aj po intervencii v jednom prípade znovu nájdú inú obeť a že vo všetkých tých prípadoch je zvýraznená aj nespolupráca s rodičmi dieťaťa, ktoré sa dopúšťa násilia. Ochranca občanov sa plánuje v nasledujúcom období aktívne venovať prevencii násilia na školách.

Výskum postavenia LGBTI populácie v Novom Sade

V predchádzajúcich rokoch Ochranca občanov Mesta Nový Sad sa už zaoberal touto citlivou skupinou a toho roka bol konaný výskum, ktorý mal za cieľ umožniť primeraný pohľad do tejto problematiky, aby sa kreovali možnosti na rôzne tvary aktivít na zveľaďovanie postavenia príslušníkov LGBTI populácie v Meste Nový Sad. Cieľ výskumu bol identifikovať ako LGBTI občania a občianky, ktorí žijú v Novom Sade zažívajú uskutočňovanie svojich základných práv.

Výskum bol uskutočnený v dvoch segmentoch. Prvú časť tvorilo anonymné vyplňanie dotazníkov zo strany príslušníkov LGBTI populácie a príslušníkov všeobecnej populácie o tom ako vidia postavenie LGBTI populácie v Meste Nový Sad. Výskum prebiehal anonymne, aby sa na ten spôsob prišlo k dôveryhodným údajom. Zúčastnilo sa 101 príslušníkov LGBTI populácie a 243 skúšaných z radov všeobecnej populácie. Druhý segment výskumu tvorila skupinová diskusia, skupinový rozhovor s príslušníkmi LGBTI populácie, zúčastnilo sa 12 účastníkov a hovorili o svojich vlastných skúsenostiach s diskrimináciou, násilím a znepokojovaním na pracovisku, vzdelávaním, zdravotnou ochranou, sociálnymi službami a bezpečnosťou na verejných miestach, pričom väčšina skúmaných nie sú aktivistami ochrany práv LGBTI populácie.

Aj keď sú právne rámce, ktoré regulujú postavenie LGBTI populácie v Srbsku, vo všeobecnosti uspokojivé, v zmysle zaručenia rovnakých práv a zákazu diskriminácie v realite sa príslušníci tejto populácie cítia diskriminovaní. Aj napriek tomu, že príslušníci všeobecnej populácie uviedli LGBTI populáciu na predposledné miesto skupín, ktoré sa stretávajú s diskrimináciou, príslušníci LGBTI populácie seba položili na prvé miesto ako skupinu, ktorá najviac trpí diskrimináciou.

To, čo je významné pre aspekt činnosti Ochrancu občanov, vzhľadom na to, že v doterajšej práci nebola podaná ani jedna sťažnosť zo strany príslušníkov LGBTI populácie na prácu orgánov správy Mesta Nový Sad, v tomto výskume príslušníci LGBTI populácie uviedli, že ich najviac znepokojuje ich najbližšie okolie, čiže kolegovia, kolegyne zo školy alebo z pracoviska, tiež členovia rodiny, tiež okoloidúci na ulici, tiež chuligáni a fanúšikovia a len 1% skúmaných uviedlo, že sú v otázke verejní činitelia.

To, čo je najviac znepokojujúce pre súčasnú spoločnosť v ktorej žijeme je, že až 43% skúmaných všeobecnej populácie vyhlásilo, že by sa pokúsilo „o liečbu“ svojho dieťaťa, ak by ono vyhlásilo, že je príslušníkom LGBTI populácie, čiže v Meste Nový Sad veľké percento všeobecnej populácie aj ďalej považuje, že patriť LGBTI populácii je choroba. Z toho dôvodu pravdepodobne ani neprekvapil údaj, že sa príslušníci LGBTI populácie až na konci obracajú na svojich rodičov a že sa skôr zdôverujú svojim priateľom, kolegom, bratom a sestrám...

To, čo je povzbudzujúce a ako očakávané je, že osobná známosť niektorého príslušníka LGBTI populácie ničí stereotypy. Z toho dôvodu sa Ochranca občanov plánuje i v nasledujúcom období zaoberať preventívnymi opatreniami proti diskriminácii príslušníkov LGBTI populácie cez ďalší rozhovor a edukácie na túto tému, práve za cieľom približovania príslušníkov LGBTI populácie príslušníkom všeobecnej populácie a ničením stereotypov, že treba nájsť „liek proti tejto chorobe“.

Aj keď je diskriminácia zakázaná množstvom predpisov LGBTI populácie, jestvujú predpisy, ktoré treba zveľadiť, aby sa diskriminácia, ktorá predsa existuje, v mnohom zmenšila. Tak príslušníci LGBTI populácie, keďže nemajú možnosť uzavierania manželstva v Srbsku, nemajú možnosť dediť po svojom partnerovi, právo na rodinný dôchodok, zdravotnú ochranu prostredníctvom poisteného partnera a pod., čiže vyrovnaní sú v určitom zmysle s

príslušníkmi všeobecnej populácie v situácii, keď príslušníci rozličných pohlaví vstúpili do mimomanželského spoločenstva. Keďže je táto otázka významná pre omnoho širší kruh občanov od príslušníkov LGBTI populácie, lebo je v otázke legislatíva, túto otázku treba dodatočne rozpracovať na vyššej úrovni ako je Mesto Nový Sad.

V skupinovej diskusii boli prítomní príslušníci LGBTI populácie, ktorí vo svojom okolí prezradili svoju sexuálnu orientáciu. Záver diskusie bol ten, že je Mesto Nový Sad tolerantnejším prostredím v porovnaní s inými osídlenými mestami Vojvodiny, že sú v menšej miere prítomné prípady diskriminácie a že existuje nižšia úroveň predsudkov. Predsa však priestoru na zlepšenie postavenia iste je, takže by v nasledujúcom období bolo treba pokračovať s kampaniami zameranými na zvyšovanie povedomia a zníženie diskriminácie vzhľadom na to, že všetci účastníci skupinovej diskusie predsa vyhlásili, že sa veľmi musia prispôbovať svojmu prostrediu, aby trpeli menej nedorozumení a že musia opatrne pristupovať, keď vynášajú svoje stanoviská.

Výsledky tohto výskumu boli predstavené na konferencii, ktorá bola uskutočnená 13. decembra 2017. roka.

Návšteva miestnych spoločenstiev

V priebehu jesene 2017. roka odborná služba Ochrancu občanov Mesta Nový Sad uskutočnila program návštev miestnych spoločenstiev na území Mesta Nový Sad za cieľom efektívnejšieho plnenia povinností v rámci svojej kompetencie.

Ochranca občanov Mesta Nový Sad utvoril program návštev miestnych spoločenstiev na území Mesta Nový Sad. Základnými cieľmi tohto programu boli priblíženie inštitúcie Ochrancu občanov všetkým občanom, zoznamovanie sa občanov s postavením a úlohou Ochrancu občanov ako aj s kompetenciami inštitúcie a postupom, zoznamovanie sa občanov s ich právami a povinnosťami ako aj prezentácia inštitúcie Ochrancu občanov.

V čase od septembra po november r. 2017 zamestnanci Odbornej služby Ochrancu občanov Mesta Nový Sad navštívili 11 miestnych spoločenstiev na území Mesta Nový Sad a to: Miestne spoločenstvo Kač, Miestne spoločenstvo Bukovac, Miestne spoločenstvo Sriemska Kamenica, Miestne spoločenstvo Veternik, Miestne spoločenstvo Futog, Miestne spoločenstvo Stepanovićevo, Miestne spoločenstvo Kovilj, Miestne spoločenstvo Rumenka, Miestne spoločenstvo Kysáč, Miestne spoločenstvo Ledinci a Miestne spoločenstvo Begeč.

Občania v priamom kontakte so zamestnancami odbornej služby hovorili o problémoch a zároveň dostali informáciu v prípade nejakého problému, ktorého vyriešenie nie je v kompetencii Ochrancu občanov a ktorý orgán je zodpovedný za riešenie ich problémov.

Občania najčastejšie poukazovali na komunálne problémy ako napríklad: nedostatok kanalizačnej siete, nedostatok vodovodnej siete, vysoká úroveň podzemných vôd a stav cestnej siete, problémy s chovom domácich zvierat, nevyriešenie problémov s túlavými psíkmi, problémy s prácou Služby pre zdravotnú ochranu detí a podobne.

Vzhľadom na to, že bol program návštev miestnych spoločenstiev na území Mesta Nový Sad úspešne realizovaný a že odozva občanov bola na uspokojivej úrovni, Ochranca občanov s uvedenou praxou bude pokračovať i na rok.

ĎALŠIE AKTIVITY

Počas 2017. roka zamestnanci Ochrancu občanov podnikli všelijaké aktivity ako napríklad prítomnosť na zasadnutiach, okrúhlych stoloch, prednáškach a pod., a niektoré z tých aktivít budú predstavené i v pokračovaní textu:

V decembri 2016. roka Ochranca občanov mesta Nový Sad podpísal Memorandum o spolupráci Miestnej siete na prevenciu diskriminácie a podpory LGBTI osobám Nový Sad a počas 2017. roka sa zúčastnil na niekoľkých zasadnutiach, ktoré organizovala miestna sieť.

22. februára 2017. roka uskutočnené bolo zasadnutie s členmi Expertnej misie v rámci návštevy Expertnej misie, ktoré sa vzťahovalo na otázky súvisiace s postavením národnostných menšín a uskutočňovania a ochrany ich práv s osobitným dôrazom na oblasť vzdelávania a informovania v jazykoch národnostných menšín ako aj všeobecné uskutočňovanie Akčného plánu venovaného zlepšeniu postavenia národnostných menšín a súvisiace s prístupovými rokovami Srbskej republiky do Európskej únie v rámci Kapitoly 23, ktorá sa vzťahuje na súdnicstvo a základné práva. Na zasadnutí boli prítomní predstavitelia Expertnej misie, Ministerstva spravodlivosti, Národnostnej rady Rusínov, Mesta Nový Sad a Ochrancu občanov Mesta Nový Sad.

22. februára 2017. roka uskutočnený bol okrúhly stôl, ktorý zorganizovalo Stredisko pre regionalizmus s podporou Hanns Seidel Nadácie na tému EÚ integrácie a otázka národnostných menšín v Srbskej republike v rámci splňania podmienok, ktoré musia splniť štáty, ktoré sa uchádzajú o členstvo do Európskej únie. Cieľom okrúhleho stola bolo zohľadniť všetky prekážky a podmieňovania zo strany susedných štátov ako aj novinky, ktoré proces európskych integrácií prináša národnostným menšinám a za cieľom zveľaďovať práva národnostných menšín. Na zasadnutí okrem organizátorov zo Strediska pre regionalizmus boli prítomní i riaditeľ kancelárie Hanns Seidel nadácie pre Srbsko, štátny tajomník v Ministerstve štátnej správy a lokálnej samosprávy, vedúca rokovacieho tímu pre pristúpenie Srbskej republiky EÚ, riaditeľka Kancelárie pre ľudské a menšinové práva, zástupca Ochrancu občanov Srbskej republiky pre práva národnostných menšín, predstavitelia

národnostných rád, veľvyslanectiev ako aj mnohí iní – významní profesori, poslanci a iní.

21. marca 2017. roka v Subotici v organizácii Ministerstva štátnej správy a lokálnej samosprávy, Poverenca pre ochranu rovnoprávnosti a Stálej konferencie miest a okresov uskutočnená bola dielňa Ochrana pred diskrimináciou – spoznávanie a znemožňovanie prípadov diskriminácie v práci orgánov jednotiek miestnej samosprávy. Dielňa bola zorganizovaná majúc na zreteli význam uskutočnenia antidiskriminačnej legislatívy ako i zveľaďovanie vedomostí zamestnaných v orgánoch jednotiek miestnej samosprávy. Na uvedenej dielni boli prítomní predstavitelia orgánov správy z miest v okolí ako aj predstavitelia lokálnych ombudsmanov, medzi ktorými aj predstavitelia Ochrancu občanov Mesta Nový Sad.

V dňoch od 04. do 08. júna 2017. roka uskutočnilo sa Snemovanie právnikov „XXII Budvanski pravnički dani v Kongresovom stredisku hoteli Mediteran v Budve-Bečići. Snemovanie sa uskutočnilo v organizácii Zväzu združenia právnikov Srbska a Republiky srbskej. Témou stretnutia bola Aktuálne otázky súčasnej legislatívy a hlavnou témou Predbežný návrh občianskeho zákonníka Srbskej republiky, Majetkovo-právne vzťahy a postupy ako i Administratívna a pracovná legislatíva.

V Novom Sade 15. a 16. júna 2017. roka bol uskutočnený výcvik na tému Riadenie ľudských zdrojov a právny a inštitucionálny rámec a Hodnotenie a formulovanie pracovných cieľov. Uvedený výcvik sa uskutočnil v rámci Projektu Riadenie ľudských zdrojov v jednotkách miestnej samosprávy, ktorý financujú Európska únia a Rada Európy a implementuje Kancelária Rady Európy v Belehrade v spolupráci s Ministerstvom štátnej správy a lokálnej samosprávy a Stálou konferenciou miest a okresov. Výcvik bol pre vedúcich všetkých organizačných jednotiek a zamestnancov v organizačných jednotkách na riadenie ľudských zdrojov.

Primátor Mesta Nový Sad Miloš Vučević dňa 21. júna 2017. roka podpísal Európsku chartu o rodovej rovnosti na lokálnej úrovni za prítomnosti predsedníčky Komisie pre rodovú rovnosť Zhromaždenia mesta Mirjany Vasilić a Ochrankyne občanov Mesta Nový Sad Mariny Popov Ivetić. Európsku chartu o rodovej rovnosti na lokálnej úrovni Mesto Nový Sad prijalo 23. marca 2017. roka ako aj programové osnovy na plánovanie v oblasti rodovej rovnosti, ktoré budú základom na vypracovanie Lokálneho akčného plánu pre rodovú rovnosť od 2017. po 2019. rok.

Zväz nepočujúcich a nedoslýchavých Srbska dal iniciatívu kvôli prezentácii Zákona o použití znakového jazyka pre nepočujúce osoby pre lokálne samosprávy a verejné ustanovizne. Tribúna sa uskutočnila dňa 26. júna 2017. roka v organizácii Zväzu nepočujúcich a nedoslýchavých Srbska. Počas tribúny prítomní boli zoznámení s ustanoveniami Zákona o použití znakového jazyka o spôsobe poskytovania služieb nepočujúcim ako aj s problémami v praxi vzhľadom na to, že veľký počet verejných služieb a personálu v tých službách nie je zoznámené so spôsobom poskytovania služieb nepočujúcim.

Tiež je zdôraznené, že by služby miestnych samospráv mali umožniť úplne rovnaké zaobchádzanie hluchých s počujúcimi osobami a že by sa im mali zabezpečiť prekladatelia pre znakový jazyk.

V organizácii Združenia miestnych ombudsmanov Srbska za podpory OBSE Misie v Srbsku 12. a 13. júla 2017. roka na Striebornom jazere bola uskutočnená konferencia na tému Aktuálne otázky z praxe lokálnych ombudsmanov v Srbskej republike. V priebehu konferencie osobitne sa diskutovalo o otázkach súvisiacich s porušovaním občianskych práv spôsobených hlukom a vibráciami, organizáciou parkovacích miest na taký spôsob, aby neohrozoval prístup k verejným inštitúciám, aktuálnymi otázkami uskutočňovania práva na úradné použitie jazyka a písma ako i právami osôb z LGBTI populácie z hľadiska lokálnych ombudsmanov Srbska. Takisto bola uskutočnená prezentácia na tému Význam a vplyv médií viditeľnosť miestnych ombudsmanov a záverom boli schválené závery Konferencie Združenia miestnych ombudsmanov Srbska.

V dňoch od 04. do 08. júla 2017. roka v Novom Sade bol uskutočnený päťdňový základný výcvik na sprostredkovateľov-mediátorov, ktorý organizujú Partneri pre demokratické zmeny Srbska v spolupráci s Národným združením mediátorov Srbska. Výcvik bol uskutočnený v súlade s ustanoveniami Zákona o sprostredkovaní pri riešení sporov na základe akreditovaného programu Národného združenia mediátorov Srbska. Účastníčky a účastníci výcviku, tiež i vedúca Odbornej služby Ochrancu občanov Mgr. Marija Dostanić po ukončení získali osvedčenia, na základe ktorých sa môžu prihlásiť do Registra sprostredkovateľov pri Ministerstve spravodlivosti Srbskej republiky.

Dňa 24. júla 2017. roka v priestoroch Nezávislého spolku novinárov Vojvodiny v organizácii združenia Nech sa vie! z Belehradu a skupiny Vyjdi z Nového Sadu predstavená bola správa: Krok vpred, nech sa vie – Úloha polície v silnení prevencie a mechanizmov ochrany pred zločinom z homofóbie a transfóbie v Srbsku. O správe hovorili Dragoslava Barzut, aktivistka a predsedníčka združenia Nech sa vie!, Zorica Mršević, vedecká radkyňa Ústavu spoločenských vied a Miloš Kovačević, aktivista Nech sa vie!. Správa je výsledkom práce programu „Stand with LGBTTIQA persons – Same protection for everyone“ podporeného zo strany Veľvyslanectva Holandska v Srbskej republike, ktorého cieľom je silnenie mechanizmu ochrany pre LGBTI osoby v Srbsku.

Ochrankyňa občanov bola členkou Pracovnej skupiny na vypracovanie miestneho akčného plánu boja proti korupcii okrem riaditeľky Kancelárie pre právnu pomoc Gordany Moravski, predsedníčky Komisie pre rodovú rovnosť Zhromaždenia mesta Mirjany Vasilić, predstaviteľa Ústavu pre boj proti korupcii Božu Devušića, novinárky Jasminy Mačkić ako aj predsedu Zhromaždenia Mesta Nový Sad Zdravka Jelušića, ktorý zároveň predsedal i Pracovnej skupine. Pracovná skupina mala 12 zasadnutí. Miestny akčný plán pre boj proti korupcii Mesta Nový Sad bol schválený na XXIX. zasadnutí Zhromaždenia Mesta Nový Sad, ktoré bolo uskutočnené dňa 14. decembra 2017. roka.

V Belehrade v priestoroch Ochrancu občanov Srbskej republiky 13. septembra 2017. roka bolo uskutočnené zasadnutie, na ktorom boli prítomní Ochranca občanov Srbskej republiky Zoran Pašalić, jeho zástupcovia a pomocníci, pokrajinský Ochranca občanov – ombudsman Zoran Pavlović a členovia Združenia miestnych ombudsmanov Srbska (ULOS), tiež Ochrankyňa občanov Mesta Nový Sad Marina Popov Ivetić. Témou stretnutia predovšetkým bolo prehlbovanie spolupráce medzi ombudsmanmi na všetkých úrovniach, vyrovňovanie praxe všetkých ombudsmanov, rozoberanie najvýznamnejších problémov, na ktoré občania poukazujú. Na zasadnutí sa hovorilo i o tom, ktoré prvé kroky podniknúť za cieľom silnenia inštitúcie ombudsmana v Srbsku a samým tým aj lepšej ochrany práv občanov.

Vedúca odbornej služby Mgr. Marija Dostanić sa zúčastnila projektu Program pre rozvoj Organizácie spojených národov (UNDP) Silnenie dozornej úlohy a verejnosti v práci Národného zhromaždenia – druhá fáza, ktorý sa uskutočňuje v spolupráci s Národným zhromaždením Srbskej republiky za podpory Švajciarskej agentúry pre rozvoj a spoluprácu (SDC) v rámci ktorého dňa 13. októbra 2017. roka v Novom Sade bol zorganizovaný kurz Písanie návrhov zákonov a iných predpisov – Nomotechnické a právne zdôvodnenie. Cieľom tohto vzdelávacieho kurzu bolo podporiť zlepšenie legislatívneho postupu a vypracovanie iných predpisov, zvlášť všeobecných právnych aktov, ktoré by mali obľahčiť uplatňovanie nových zákonov a na ten spôsob prispieť dosiahnutiu účelu, kvôli ktorému zákon bol prijatý.

Dňa 16. októbra 2017. roka v Novom Sade bol uskutočnený okrúhly stôl na tému Menejpočetné národnostné menšiny – spoločenstvá, status a otvorené otázky, ktorý zorganizovalo Stredisko pre regionalizmus za podpory Kancelárie pre ľudské a menšinové práva a Pokrajinského sekretariátu pre vzdelávanie, predpisy, správu a národnostné menšiny – národnostné spoločenstvá. Na okrúhlym stole boli prezentované výsledky výskumu, ktorý zahrnul sedem menejpočetných národnostných menšín – národnostných spoločenstiev – slovinskej, gréckej, českej, ukrajinskej, rusínskej, židovskej a nemeckej národnostnej menšiny. Na zasadnutí okrem organizátorov zo Strediska pre regionalizmus boli prítomní i predstavitelia Ministerstva štátnej správy a lokálnej samosprávy, Kancelárie pre ľudské a menšinové práva a Pokrajinského sekretariátu pre vzdelávanie, predpisy, správu a národnostné menšiny – národnostné spoločenstvá ako aj predstavitelia národnostných rád, miestnej samosprávy, Ochrancu občanov Mesta Nový Sad a iní.

V dňoch od 01. do 03. novembra 2017. roka v organizácii Misie OBSE pre Srbsko a Združenia miestnych ombudsmanov Srbska v Šabci bola uskutočnená Konferencia pod názvom Aktuálne otázky z praxe miestnych ombudsmanov v Srbskej republike. Na Konferencii boli prítomní: pokrajinský Ochranca občanov – ombudsman so zástupcom, členovia Združenia miestnych ombudsmanov Srbska ako aj Radkyňa pre verejnú správu Misie OBSE pre Srbsko Ketrin Gabriel. Na zasadnutí boli rozoberané tieto témy: osobný spoločník ako služba sociálnej starostlivosti, sociálna ochrana v riešení stavebných potrieb sociálne ohrozených kategórií obyvateľstva a potreba po sociálnej starostlivosti, platenie služieb v predškolských ustanovizniach jednotiek miestnej samosprávy, význam práce

a fungovanie služby právnej pomoci v jednotkách miestnej samosprávy a podrobnejšie regulovanie právomoci komunálnej polície.

V organizácii Združenia pre zveľaďovanie vzdelávania Vzdelávací poradca dňa 16. novembra 2017. roka v Novom Sade bol uskutočnený okrúhly stôl na tému Žiaci poslanci a študenti o násilí na základných, stredných školách a fakultách. Na okrúhlym stole sa okrem predstaviteľov žiackeho parlamentu zúčastnili aj zástupca Ochrancu občanov Mesta Nový Sad, predstavitelia Ministerstva vnútorných vecí, Právnickej fakulty, škôl ako aj iní významní odborníci z uvedenej oblasti. Predstavitelia žiackych parlamentov upozornili na problém násilia na školách a počas zasadnutia definovali problémy ako aj opatrenia ako uvedené problémy prekonať.

Ochrankyňa občanov sa zúčastnila Medzinárodnej vedeckej konferencie pod názvom Sloboda, bezpečnosť: právo na súkromie v organizácii pokrajinského Ochrancu občanov – ombudsmana, Justičnej akadémie, Ústavu pre kriminologický a sociologický výskum a OBSE Misie v Srbsku, ktorá sa uskutočnila 16. a 17. novembra 2017. roka v Novom Sade. Na konferencii odznelo 32 vedeckých prác významných právnikov zo Srbska, Maďarska, Holandska, Rumunska, Číny, Gruzínska, Bosny a Hercegoviny, Čiernej Hory, Chorvátska, Španielska a Macedónska. V rámci konferencie bol i okrúhly stôl na tému Právo na súkromie z aspektu ľudských práv a súdnej ochrany, na ktorom sa zúčastnili aj Šučko Baković, ochranca ľudských práv a slobôd Čiernej Hory; Jasminka Džumhur, Ombudsman Bosny a Hercegoviny; Ljubinko Mitrović, Ombudsman Bosny a Hercegoviny; Lidija Lukina Kezić, zástupkyňa ochrankyne Republiky Chorvátsko; Zoran Bilbiloski, štátny tajomník Ochrancu občanov Republiky Macedónsko; Fatbard Zenelaj, generálny tajomník Ochrancu občanov Republiky Albánsko a mnohí ďalší.

Ochranca občanov Srbskej republiky Zoran Pašalić mal pracovnú návštevu Nového Sadu dňa 20. októbra 2017. roka v rámci svojich aktivít tzv. Dni ombudsmana. Počas pracovnej návštevy bolo zasadnutie, na ktorom boli prítomní Ochranca občanov Srbskej republiky so zástupcami a spolupracovníkmi, Primátor Mesta Nový Sad Miloš Vučević, predseda Zhromaždenia mesta Zdravko Jelušić, člen rady pre správu a predpisy Milan Đurić a Ochrankyňa občanov Mesta Nový Sad Marina Popov Ivetić. Na zasadnutí sa hovorilo o problémoch z praxe, ktoré sú v právomoci ochrancu občanov a dohodnuté kroky, ktoré v nasledujúcom období treba podniknúť. V ten istý deň Ochranca občanov Srbskej republiky v kancelárii Ochrancu občanov Mesta Nový Sad konal rozhovory s občanmi a organizoval príjem sťažností. Ku koncu pracovného dňa bolo zorganizované i pracovné stretnutie, na ktorom okrem Ochrancu občanov Srbskej republiky a jeho zástupcov a spolupracovníkov boli prítomní i pokrajinský Ochranca občanov – ombudsman so spolupracovníkmi, predstavitelia mimovládneho sektoru a Ochranca občanov Mesta Nový Sad.

V organizácii Združenia Aarhuské stredisko z Kragujevca, ktoré je súčasťou Siete Aarhuských stredísk Srbska, zrealizovaný bol projekt pod názvom Podpora Združenia miestnych ombudsmanov Srbska v uplatňovaní Aarhuského dohovoru za podpory

Organizácie pre európsku bezpečnosť a spoluprácu – Misie v Srbsku v čase od 30.11. do 01.12.2017. roka v Kragujevci. Na konferencii pokrajinskému a miestnym ochrancom občanov (ombudsmanom) a predstaviteľom organizácií občianskej spoločnosti z celého Srbska boli predstavené rôzne aspekty ochrany životného prostredia a zdôrazňovaná úloha v ochrane práv občanov v tejto oblasti. Prezentácie mali predstavitelia Ministerstva ochrany životného prostredia, kancelárie Ochrancu občanov Srbskej republiky, kancelárie Ochrancu občanov mesta Kragujevac, Protimonopolného odvolacieho súdu – oddelenie v Kragujevci, Siete Aarhuských stredísk Srbska, právnych expertov a pod.

Vedúca odbornej služby Mgr. Marija Dostanić bola prítomná dňa 30. novembra 2017. roka na stretnutí, ktoré zorganizoval Ochranca občanov Srbskej republiky v rámci výskumu, ktorý konal o zastúpenosti žien v orgánoch jednotiek miestnej samosprávy, na ktorom okrem predstaviteľov mestskej správy a predstaviteľov Komisie pre rodovú rovnosť boli prítomní i predstavitelia iných okresov, ktorí poukázali na svoje skúsenosti v tejto oblasti.

Dňa 06. decembra 2017. roka sa konala konferencia pre novinárov, na ktorej boli predstavené aktivity v rámci podujatia Naš prajd, ktoré zorganizovala neformálna skupina Panonska platforma za ljudska prava z Nového Sadu.

Ochrankyňa občanov Marina Popov Ivetić a vedúca odbornej služby Marija Dostanić boli prítomné na Konferencii pod názvom Bezpečné prostredie pre sexuálne pracovníčky, ktorá sa uskutočnila 15. decembra 2017. roka. Na Konferencii boli predstavené výsledky projektu Útulok pre sexuálne pracovníčky v Novom Sade, ktorý už dva roky uskutočňuje Združenie Prevent v partnerstve s Pokrajinským ústavom sociálnej ochrany, Novosadským Novosadským humanitárnym centrom a Rozkoš bez Rizika. V rámci útulku sexuálnym pracovníčkam boli poskytované služby ako napr. stravovanie, občerstvenie, kondómy, informatívny a edukatívny materiál, ako aj použitie kúpeľní a práčok a umožnená im bola i podpora psychológov a právnikov. Na konferencii boli prítomné i zástupkyňa pokrajinského tajomníka pre zdravotníctvo, zástupkyňa pokrajinského Ochrancu občanov – ombudsmana poverená rodovou rovnosťou a mnohí ďalší.

Ochrankyňa občanov, zástupkyňa Ochrankyne občanov a vedúca odbornej služby boli prítomné 18. decembra 2017. roka na Kolégiu v organizácii pokrajinského Ochrancu občanov – ombudsmana pod názvom Právo na život v zdravom životnom prostredí, na ktorom boli predstavené výsledky, po ktoré sa v rámci výskumu dostali významní odborníci z uvedenej oblasti, napríklad prof. Dr. Božo Dalmacija, prof. Dr. Nataša Milić a mnohí iní. Na Kolégiu bolo podčiarknuté, že mnohí občania AP Vojvodiny aj ďalej nemajú prístup k zdravej pitnej vode. Predstavená bola shéma oblastí v AP Vojvodine, v ktorých sa po zdravú pitnú vodu možno dostať budovaním lacných zariadení na čistenie vody, ako aj oblastí, do ktorých treba investovať viac prostriedkov, aby pitná voda bola zdravotne bezvadná. Na Kolégiu sa hovorilo i o iných otázkach z tejto oblasti.

PROPAGÁCIA MÉDIAMI

V súvislosti s edukáciou mládeže zástupkyňa Ochrancu občanov Mesta Nový Sad a radkyňa pre mládež účinkovali v Rádio-televízii Vojvodiny – link: <https://www.youtube.com/watch?v=zrUHwzXnCZM>

Edukácia o kultúre dopravy bola médiami odsledovaná počas prednášky na Základnej škole Đorđa Natoševića, z médií bola prítomná väčšina lokálnych médií: RTV, Kanál 9, noviny Dnevnik. Príspevok Bicyklom bezpečne (NS razglednice, RTV1 20171013) – link: <https://youtu.be/YVvgoGIzmP8> Príspevok Bezpečná jazda bicyklom (Info, Kanál 9 20171013) - link: <https://www.kanal9tv.com/bezbedna-voznja-biciklom> Príspevok Základoškóláci sa učili pravidlá premávky (Dnevnik, 20171014) - link: <https://www.dnevnik.rs/novi-sad/osnovci-ucili-saobracajna-pravila-14-10-2017>

Ochrankyňa občanov Mesta Nový Sad a dirigent zboru ISON Miodrag Blizanac sa zúčastnili vo vysielaní Novosadske razglednice 29. novembra 2017. roka na RTV Vojvodiny s cieľom predstaviť výskum a edukáciu Sme rovnakí, však? – link: <https://www.youtube.com/watch?v=KqOx0md2RdU> RTV Vojvodina venovala tejto téme aj vysielanie Príbehy, z ktorých sa rastie 23. decembra 2017. rok, link <https://www.youtube.com/watch?v=SnICihd5kDs&feature=youtu.be>

Z príležitosti zaznamenávania medzinárodného dňa boja proti homofóbie, bifóbie a transfóbie zástupkyňa Ochrancu občanov Mesta Nový Sad Stojanka Varajić bola hostkou v Rádio Televízii Vojvodiny – link: <https://www.youtube.com/watch?v=Y-Siv0-sFso>

Vedúca odbornej služby Ochrancu občanov v Rannom programe RTV Vojvodiny zahlásila program návštev miestnych spoločenstiev na území Mesta Nový Sad, ktorý bol realizovaný behom jesene 2017. roka, - link: <https://www.youtube.com/watch?v=KnokL7NUo8M>

Denník Dnevnik viackrát uverejnil príspevky, v ktorých sa hovorí o aktivitách Ochrancu občanov Mesta Nový Sad a o činnosti tejto inštitúcie informoval aj internetový portál Rádio 021 ako aj iné servisy, ktoré sa zaoberajú uverejňovaním správ.

STAV ĽUDSKÝCH PRÁV Z HĽADISKA PRÁCE OCHRANCU OBČANOV

Oblasť ľudských práv je široká a zahŕňa viac kategórií marginálnych skupín ako napríklad deti, mládež, národnostné menšiny, ženy, príslušníci LGBTI populácie, osoby so zdravotným postihnutím, staré osoby, užívatelia narkotík, bezdomovci, príslušníci rómskej národnosti, porušovatelia zákona... Ochranca občanov Mesta Nový Sad sa počas 2017. roka zaoberal právami niekoľkých marginálnych skupín, čo už skôr v texte bolo spracované, takže

v tejto časti bude predstavený stav ľudských práv v Meste Nový Sad za predchádzajúci rok z hľadiska aktivít, ktoré mal Ochranca občanov v 2017. roku, teda na základe poznatkov po ktoré sa Ochranca občanov dostal vo svojej aktívnej práci s občanmi.

Keď ide o stav ľudských práv na území Mesta Nový Sad mienka Ochrancu občanov je, že Nový Sad ako mesto (tu sa predovšetkým myslí na občanov Nového Sadu a ich vzťah voči spoluobčanom) zasadzuje o to, aby marginálne skupiny mali zabezpečené základné a garantované ľudské práve. Tak sa pri výskume postavenia LGBTI populácie v Novom Sade prišlo k údajom, že sa príslušníci tejto populácie cítia istejšie v Novom Sade v porovnaní s inými, zvlášť menšími obývanými mestami v Srbsku a že sa mnohí presťahujú do Nového Sadu práve kvôli tomu, že sa v našom meste cítia dostatočne bezpečne (a svojmu okoliu uznajú svoju sexuálnu orientáciu).

Taktiež pri predstavovaní výsledkov dvojročného projektu, ktoré konalo združenie Prevent pod názvom Útulok pre sexuálne pracovníčky, na konferencii boli prítomní predstavitelia mnohých mestských a pokrajinských inštitúcií, ktoré sa zaoberajú ochranou práv tejto marginálnej skupiny a jedna účastníčka bola aj sexuálna pracovníčka z Belehradu, jedna zo zakladateľov združenia Sloboda práv, ktorého cieľom je dekriminalizácia prostitúcie. Začala svoju prezentáciu s vetou, že žiarli na sexuálne pracovníčky z Nového Sadu, lebo sa ona a jej kolegyne z Belehradu nestretávajú s takým porozumením zo strany inštitúcií v ich meste.

Okrem Útulku pre sexuálne pracovníčky v Novom Sade existuje aj Útulok pre užívateľov drog, takže je Nový Sad v tomto prípade jedinečným mestom v Srbsku. Okrem toho v Novom Sade existuje aj Kancelária pre mládež, Kancelária pre osoby so zdravotným postihnutím a Kancelária pre starších a počas minulého roka vznikla iniciatíva, aby sa otvorila i Kancelária pre príslušníkov LGBTI populácie.

V tejto časti je veľmi dôležité zdôrazniť, že uvedené útulky vznikli z iniciatívy mimovládneho sektoru, avšak nemohli by fungovať na takejto úrovni, keby nemali podporu zo strany vládneho sektoru. Samozrejme, vždy je to možné ešte lepšie, vždy jestvuje priestor, aby sa urobilo ešte viac, aby sa rozšíril kruh používateľov, aby sa zväčšil počet marginálnych skupín zahrnutých útulkami alebo inými spôsobmi poskytovania pomoci zo strany spolubčanov. To, čím je Nový Sad výnimočným ako mesto je, že podľa súčasného stavu ide vyššie, smeruje k tomu, aby sa marginálne skupiny stali viditeľnejšími, aby sa im umožnila príležitosť aby sa počul aj ich hlas, aby mali možnosť upozorniť na svoje problémy a potreby. Každý druh boja o ľudské práva je dlhotrvajúcou a ťažkou prácou, každá práca s marginálnymi skupinami si vyžaduje mnoho trpezlivosti, vytrvalosti a neumožňuje adekvátne zadostučinenie tomu, kto sa zaoberá marginálnymi skupinami okrem toho, že sa táto práca uznáva a chváli. Na základe súčasného stavu v Meste Nový Sad mimovládny sektor má podporu v práci a tú podporu by v nasledujúcom období bolo treba zvýšiť, lebo aj keď je väčšia od podpory v iných mestách v Srbsku, ona aj ďalej nie je celkom dostatočná.

PRÁVNA ISTOTA Z HLADISKA KONANIA ORGÁNOV SPRÁVY

Keď ide o právnu bezpečnosť dôležité je zdôrazniť, že je v Meste Nový Sad zorganizované niekoľko inštitúcií, ktoré sa zaoberajú rozličnými aspektami práv občanov. Takže okrem Ochrancu občanov ako nezávislého a samostatného orgánu v Novom Sade Rozhodnutím o spôsobe a podmienkach poskytovania právnej pomoci občanom na území Mesta Nový Sad (Úradný vestník Mesta Nový Sad č. 46/2009 a 47/2012) vznikol Úrad pre právnu pomoc a podľa uvedeného Rozhodnutia právo na bezplatnú právnu pomoc majú občania, ktorí vytvárajú príjem pod úroveň sociálneho zabezpečenia určené predpismi o sociálnej ochrane ako aj občania, ktorí by vzhľadom na svoj materiálny stav a materiálny stav členov svojej rodiny nemohli znášať trovy poplatkov za poskytnutie právnej pomoci a aby neohrozili svoj materiálny stav a podporu členov ich rodinnej domácnosti a iných osôb, ktoré sú podľa zákona povinní podporovať. Taktiež je formované aj Oddelenie pre správne konanie a otvorenú kanceláriu, v ktorom sa koná prijatie strán, príprava sa a spracúva materiál súvisiaci s príjmom strán, skúmanie žiadosti a priame uplatňovanie právnych a iných predpisov na vyriešenie žiadostí strán, koordinovanie spolupráce medzi mestskými správami, verejnými a komunálnymi podnikmi, aby občania ľahšie a rýchlejšie uskutočnili svoje práva a ochránili právny záujem. Taktiež Komisia pre žiadosti a návrhy Zhromaždenia Mesta Nový Sad je v každú prvú stredu v mesiaci otvorená pre občanov.

Aj keď z predchádzajúceho odseku vidno, že Mesto Nový Sad formovalo množstvo inštitúcií, aby si vypočulo problémov, na ktoré občania upozorňujú, kladie sa otázka koľko Mesto Nový Sad koná na základe poznámok občanov a opravuje nezrovnalosti, na ktoré občania poukazujú. Na základe doterajšej praxe Ochrancu občanov vyplýva, že sa občania vždy sťažujú na tie isté orgány v meste a že sa dôvody obracania občanov často opakujú. Taktiež po prvom zasahovaní Ochrancu občanov mnohé orgány prijímajú námietky strán a nezrovnalosti vo svojej práci opravujú, bez potreby, aby bolo vynesené odporúčanie zo strany Ochrancu občanov. Aj keď takýto spôsob konania orgánov správy obľahčuje prácu Ochrancu občanov, lebo zrýchľuje proces práce Ochrancu občanov, tiež zvyšuje právnu istotu u občanov v tom zmysle, že existuje orgán, na ktorý sa môžu obrátiť, ak majú nejaký problém a ktorý bude ľahko a efektívne vyriešený, kladie sa iná otázka – ak orgán zlyhal v práci a ak si je toho vedomý (pred oslovením Ochrancu občanov občania sú povinní orgánu písomne poukázať na nezrovnalosť a problém, s ktorým sa stretávajú), z akého dôvodu orgán nereaguje hneď na poznámku strany, ale sa dostanú až po intervenovanie zo strany Ochrancu občanov za cieľom dosiahnutia uvedeného?

Tak je jeden z problémov, na ktorý strany upozorňujú i ten, že im orgány neodpovedajú na list, ktorým si žiadajú, aby im bolo uznané aby sa zúčastnili ako účastníci konania. Po jednom oslovení Ochrancu občanov väčšina občanov dostáva pozitívnu odpoveď, teda dostanú rozhodnutie, ktorým získavajú tú možnosť. Na základe toho je možné dostať sa k záveru, že strana má nejaké právo, že sa dožaduje uskutočňovania toho svojho práva, aby jej orgán nespochybnil to právo, a predsa ho neuznáva. Ochranca občanov sa v nasledujúcom

období venuje získavaniu odpovede na otázku prečo sa v situáciách, v ktorých je jasné, že občan má nejaké právo, vytvára právna neistota u občanov a to právo sa im neuznáva hneď po podaní žiadosti, ale sa s uznávaním práva čaká na intervenciu Ochrancu občanov.

Odpoveďou je pravdepodobné zaťaženie orgánov, nedostatočne zaškolení zamestnanci, ktorí pracujú v tejto oblasti, ale aj nezodpovednosť zamestnancov, ktorí majú uvedené predmety pod dozorom. Svojím upozorňovaním v nasledujúcom období Ochranca občanov sa pokúsi dostať odpoveď na položenú otázku a svojimi smernicami poukáže na spôsob, ktorým treba vykonať nápravu.

FINANČNÉ PROSTRIEDKY

Rozhodnutím o rozpočte Mesta Nový Sad za 2017. rok (Úradný vestník Mesta Nový Sad, 80/2016, 31/2017 a 61/2017), na Ochrancu občanov Mesta Nový Sad zabezpečené sú prostriedky v hodnote 15.455.705,90 dinárov, ktoré sa v úplnosti získavajú z rozpočtových príjmov. Počas 2017. roka Ochranca občanov minul 8.922.118,27 dinárov, čo je 57,7% z úhrne schválených prostriedkov z rozpočtu Mesta Nový Sad. Z tejto sumy 67,7% finančných prostriedkov sa minulo na zárobky zamestnancov (platy, príspevky a zamestnanecké výhody (zárobky), sociálne príspevky na náklady zamestnávateľa, vecné poplatky, sociálne dávky pre zamestnancov, náklady zamestnancov a pod.), na služobné cesty sa minulo 0,64% prostriedkov, na služby podľa zmlúv 24,5% prostriedkov (administratívne služby, služby vzdelávania a zaškolenia zamestnancov, ďalšie všeobecné služby), 0,33% prostriedkov sa minulo na materiál a 0,49% finančných prostriedkov sa minulo na dotácie medzinárodným organizáciám (členské poplatky v EOI), na iné dotácie a transfery 5,78% prostriedkov, na náklady 0,75% prostriedkov a na škody spôsobené orgánmi štátnej správy 0,75% prostriedkov. V mene nevyužitých prostriedkov Ochranca občanov Mesta Nový Sad vrátil do rozpočtu 6.533.587,63 dinárov.

MESTO NOVÝ SAD
OCHRANCA OBČANOV
Číslo: XXII-020-12/2018-55
Dňa: 09 . marca 2018. roka
NOVÝ SAD

OCHRANKYŇA OBČANOV

Marina Popov Ivetić